

Integrale beleidsnota sport 2009-2020

‘MEE(R) BEWEGEN’

november 2008

Inhoudsopgave		Pagina
Hoofdstuk 1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	
1.2	Totstandkoming	
1.3	Leeswijzer	
1.4	Verwijzing naar de integrale kadernota	
Hoofdstuk 2	Analyse van de huidige situatie	6
2.1.	De waarden van sport	
2.2	Externe trends en ontwikkelingen	
2.3	Sport en de rijksoverheid	
2.4	Sport en de provinciale overheid	
2.5	Nieuwkoop en sport	
Hoofdstuk 3	Verkenning samenspel met andere beleidsterreinen	12
3.1	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	
3.2	Vrijwilligersbeleid	
3.3	Economische zaken	
3.4	Buurt en wonen	
3.5	Volksgezondheid	
3.6	Onderwijs en kinderopvang	
3.7	Jeugd en ouderen	
3.8	Openbare orde en veiligheid	
3.9	Ruimtelijke ordening, openbare ruimte en grondzaken	
3.10	Milieubeleid	
3.11	Werk en inkomen	
Hoofdstuk 4	SWOT analyse, strategische opties, visie en doelstelling	15
4.1	SWOT matrix	
4.2	Strategieën	
4.3	Algemene visie en doelstelling	
Hoofdstuk 5	Sportaccommodatiebeleid	17
5.1	Van visie naar doelstellingen	
5.2	Samenhang sportaccommodatiebeleid met andere beleidsterreinen	
5.3	Gemeentelijke verantwoordelijkheid versus die van het particuliere initiatief	
5.4	Optimale kwaliteit	
5.5	Aanbod, vraag en aandachtspunten	
5.6	Privatisering	
Hoofdstuk 6	Sportstimulerings- en sportontwikkelingsbeleid	24
6.1	Van visie naar doelstellingen	
6.2	Samenhang sportstimulerings- en sportontwikkelingsbeleid met andere beleidsterreinen	
6.3	Sportstimuleringsbeleid	
6.4	Sportontwikkelingsbeleid	

		Pagina
Hoofdstuk 7	Topsport- en (top)sportevenementenbeleid	28
7.1.	Van visie naar doelstellingen	
7.2.	Samenhang topsport- en (top)sportevenementenbeleid met andere beleidsterreinen	
7.3.	Topsportbeleid	
7.4.	(Top)sportevenementenbeleid	
Hoofdstuk 8	Samenwerking, communicatie en overleg	31
8.1	Van visie naar doelstellingen	
8.2	Samenhang samenwerking, communicatie en overleg met andere beleidsterreinen	
8.3	Samenwerking	
8.4	Communicatie	
8.5	Overleg	
Hoofdstuk 9	Tarievenbeleid	36
9.1	Van visie naar doelstellingen	
9.2	Samenhang tarievenbeleid met andere beleidsterreinen	
9.3	Tarievenbeleid	
Hoofdstuk 10	Subsidiebeleid	40
10.1	Van visie naar doelstellingen	
10.2	Samenhang subsidiebeleid met andere beleidsterreinen	
10.3	Subsidiebeleid	
Bijlagen		43
Bijlage 1	Voorzieningen en sportverenigingen	
Bijlage 2	Uitwerking Sport Kick Off	
Bijlage 3	Opbrengsten Verenigingsmonitor	
Bijlage 4	Kosten en baten van de sport	

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1. Aanleiding

Wat maakt vandaag de dag een integrale beleidsnota sport 2009-2020 voor Nieuwkoop noodzakelijk? Kortweg gaat het dan om het volgende. Het explicieter maken van (bestaand) beleid in een samenhangend document met daarbij oog hebben voor de veranderde rol van sport en de wereld om ons heen. Met deze beleidsnota wil Nieuwkoop het sportbeleid harmoniseren en etaleren met als basisgedachte “mee(r) bewegen!”.

Van oud naar nieuw

Het sportbeleid van de voormalige gemeenten Liemeer, Nieuwkoop en Ter Aar kent van oudsher de onderdelen: accommodatie-, tarieven- en subsidiebeleid. Uit onderzoek blijkt dat besluiten en beleidslijnen gedateerd en divers zijn en onvoldoende samenhangend. Integraal beleid als richtinggevend handelen is pas herkenbaar als de beleidsvoornemens als zodanig op papier staan en bekendgemaakt zijn aan de belanghebbenden. Dan kun je ernaar verwijzen en er rekening mee houden of je er op beroepen.

Sport vandaag de dag

Sport is niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Velen doen aan sport, dragen een steentje bij aan sportorganisaties, velen kijken naar sport. Sport is van eenling verworden tot breed inzetbaar. Nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij en in de sport maken het belangrijk stil te staan bij de rol van sport. Niet als eenling maar als integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid. Sportbeleid moet aansluiten bij de toekomstige behoeften en ontwikkelingen. In onze ogen past daarbij actueel sportbeleid waar de inwoners zich in herkennen en waarbij sport wordt gezien in relatie met de andere beleidsterreinen. Met ons sportbeleid willen wij de komende jaren een goede balans vinden tussen sport als doel en sport als middel en dit als zodanig ook uitdragen.

2009-2020

Beleid is geen statisch geheel. Ook sportbeleid niet. Het is zaak mijlpalen uit te zetten waar in de periode 2009 – 2020 op gestuurd kan worden. De diverse beleidsvoorstellen in deze nota vragen om een nieuwe aanpak, het bepalen van de prioriteiten en andere instrumenten dan tot dusver gebruikelijk. Wij kiezen voor prioriteitstelling (hoog, middel en laag) voor beleidsvoorstellen waarbij wij aanhaken bij de komende zittingsperiodes van de gemeenteraad. De beleidsvoorstellen met de hoogste prioriteit dienen vóór 2010 in uitvoering te zijn. Voor de overige beleidsvoorstellen zoeken wij aansluiting bij de zitting periodes van de gemeenteraad 2010 – 2014 (middel) en 2014 en volgende jaren (laag).

1.2. Totstandkoming

Beleid maken kan metaforisch worden beschouwd als het ‘bouwen van een brug’ tussen een bestaande en een gewenste situatie. Alvorens de blik te richten op de gewenste situatie is eerst gekeken naar de bestaande situatie. Een kritische beschouwing van de huidige situatie draagt bij aan een succesvolle inrichting van de toekomstige gewenste situatie.

Deze nota is volgens een trechtermodel tot stand gekomen, waarbij het abstractieniveau gaandeweg minder wordt. Van analyse van de huidige situatie naar een visie. Van visie naar doelstellingen. En van doelstellingen naar beleidsvoorstellen en een uitvoeringsprogramma.

Werkwijze – interactief met accent op integraal

Door middel van literatuuronderzoek is veel informatie verzameld. Daarbij is gebruik gemaakt van vakliteratuur en van bij de gemeente beschikbare informatie zoals bestaande beleidsnotities, raadsstukken, statistische informatie, etc.

Vervolgens hebben velen meegewerkt aan de totstandkoming van deze nota. De sportverenigingen door de deelname aan de Sport Kick Off en door hun bijdrage aan de Verenigingsmonitor 2007. De

concept nota door sportverenigingen, politiek en beleidsmedewerkers besproken in de oriënterende raad van 4 september 2008. Tenslotte heeft de nota zes weken voor belanghebbende en andere belangstellenden ter inzage gelegen.

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden enkele belangrijke trends en ontwikkelingen weergegeven en wat daarvan de gevolgen zijn voor de sport. Tevens wordt de uitgangssituatie per beleidsinstrument in Nieuwkoop geschetst. In hoofdstuk 3 vindt een verkenning plaats van het samenspel van sport met andere beleidsterreinen. In hoofdstuk 4 volgt op basis van voorafgaande hoofdstukken een SWOT-analyse¹, de algemene visie en de doelstelling van ons sportbeleid.

In de hoofdstukken daarna worden de contouren van het nieuwe sportbeleid vastgelegd in een visie, doelstellingen, de samenhang met andere gemeentelijke beleidsterreinen en beleidsvoorstellen.

Hoofdstuk 5 geeft een uitwerking van het accommodatiebeleid, hoofdstuk 6 gaat over sportstimuleringsbeleid en sportontwikkelingsbeleid, hoofdstuk 7 over topsport- en (top)sportevenementenbeleid, hoofdstuk 8 over samenwerking, communicatie en overleg en hoofdstuk 9 over het tarieven- en subsidiebeleid. Daarna komen in hoofdstuk 10 de evaluatie van het beleid, het uitvoeringprogramma van de beleidsvoorstellen en de financiële vertaalslag aan de orde.

1.4. Verwijzing naar de integrale kadernota

De voor u liggende integrale beleidsnota is een lijvig document geworden. Er is een aparte kadernota beschikbaar waarin aan de orde komen:

- inleiding;
- het belang van sport;
- samenhang tussen sport(beoefening) en andere beleidsterreinen;
- algemene visie en doelstelling sportbeleid;
- beleidsvoorstellen per beleidsonderdeel;
- evaluatie van het beleid;
- uitvoeringsprogramma;
- financiële vertaalslag.

¹ SWOT staat voor strenghts, weaknesses, opportunities, threats oftewel sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen.

Hoofdstuk 2 Analyse van de huidige situatie

In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens de betekenis van sport benoemd en belangrijke trends en ontwikkelingen. Vervolgens wordt ingezoomd op de gemeente Nieuwkoop. Eerst in algemene zin en daarna op de sport.

2.1. De waarden van sport

Sport is voor velen een aangename tijdsbesteding, het is leuk om te doen en draagt bij aan de geestelijke en fysieke gezondheid. Het is tevens een belangrijk instrument om bewegingsarmoede tegen te gaan. Sport is bovendien fundamenteel voor de sociale samenhang in de gemeente. Het bevordert maatschappelijke integratie, voorkomt sociaal isolement en levert een bijdrage aan de sociale en mentale vorming van mensen. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en normen en kan een bijdrage leveren aan de oplossing van maatschappelijke, lokale problemen. Veel meer nog dan bij andere maatschappelijke activiteiten gaat het bij sport om samen organiseren, samen werken en samen doen. Vele vrijwilligers zetten zich daarbij voor anderen in. Sport zorgt daarmee voor een sociale binding dwars door alle lagen van de bevolking heen. Sport is ook een belangrijk onderdeel van de maatschappelijke infrastructuur. Mogelijkheden voor zowel actieve sportbeoefening als passieve sportbeleving dragen bij aan een levendige en leefbare gemeente.

2.2. Externe trends en ontwikkelingen

De samenleving is sterk in verandering en maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op. Veel van deze ontwikkelingen zijn van invloed op 'de' sport. We geven een overzicht van de belangrijkste:

- ❖ Ongezond leefgedrag. In het bijzonder de toename van overgewicht bij vooral jongeren.
- ❖ De blijvend dalende populariteit van de meer traditionele teamsporten in verenigingsverband onder de 14-20 jarigen en tegelijkertijd een groei van de individuele en ongeorganiseerde sport, juist in deze leeftijdscategorie.
- ❖ De groei van het aantal tweeverdieners met als gevolg:
 - Meer aandacht voor buitenschoolse opvang van kinderen en de mogelijke rol voor sportorganisaties
 - Veranderde dagindeling en daardoor meer aandacht voor sporten die op een zelfgekozen moment beoefend kunnen worden zoals zwemmen, fitness, fietsen, wandelen, skeeleren en skateboarden.
- ❖ Economische groei en dus meer belangstelling voor de meer kostbare sporten (golf, fitness, skiën).
- ❖ Toename van het aantal commerciële sportaanbieders: fitness, tennishallen, zwembaden, golf, skiën.
- ❖ De vergrijzing en ontgroening: inspelen op specifieke wensen van m.n. ouderen.
- ❖ De onzekerheid over de buitenwereld neemt toe met als gevolg meer behoefte aan geborgenheid en persoonlijk contact dichtbij huis en in bekende kring.
- ❖ Individualisme: zelf invulling geven aan het leven, eigen identiteit bepalen en niet tot de massa willen behoren. Met als gevolg korte termijn verplichtingen!
- ❖ Afnemende bereidheid voor het doen van vrijwilligerswerk.
- ❖ Nederland is klein: ruimteprobleem ook voor sportverenigingen.
- ❖ Toenemende regelgeving vooral op het gebied van veiligheid en hygiëne (bedrijfshulpverlening, sociale hygiëne).
- ❖ Technologische ontwikkelingen, m.n. kunstgras en diverse fitnessapparaten.
- ❖ Multifunctioneel gebruik van accommodaties c.q. optimalisering van de bezettingsgraad van accommodaties.

Uit de voorbeelden blijkt duidelijk dat bepaalde ontwikkelingen voor de ene sportsector kansen bieden, terwijl dat voor andere takken van sport juist bedreigingen zijn.

Veelzijdigheid van de sport

Mede door bovenstaande ontwikkelingen is het sportaanbod de laatste jaren (sterk) veranderd. Veel nieuwe sporten zijn er bij gekomen en die sporten lenen zich vooral voor beoefening buiten verenigingsverband. Denk aan joggen, golfen, skiën, skateboarden, fitness en nordic walking. Het is interessant om te verwijzen naar de indeling van Crum in zijn boek "de vermaatschappelijking van de sport". Deze indeling geeft een prima beeld over de diverse verschijningsvormen van sport. Had men het vroeger over de driedeling topsport, wedstrijdsport en recreatiesport, Crum onderscheidt nu de volgende verschijningsvormen van sport:

- ❖ Topsport. Deelnamemotief: absoluut presteren, status en inkomen.
- ❖ Wedstrijdsport. Deelnamemotief: gezamenlijk ervaren van de spanning van de wedstrijd, ontspanning en sociaal contact in verenigingsverband.
- ❖ Recreatiesport. Deelnamemotief: sportief recreëren, lichamelijke gezondheid, geestelijke ontspanning en sociaal contact.
- ❖ Fitnesssport. Deelnamemotief: fysieke fitness, vaak op eigen houtje maar steeds vaker in commerciële fitnesscentra.
- ❖ Avontuursport . Deelnamemotief: spanning en avontuur, meestal commercieel aangeboden.
- ❖ Lust-pret-pleziersport. Deelnamemotief: exclusief en onverplichtend. Denk aan bijvoorbeeld zwemparadijzen.
- ❖ Cosmetische sport. Deelnamemotief: verbetering van het modeluiterlijk bijvoorbeeld bodybuilding.

In algemene zin zou men kunnen concluderen dat het klassieke sportaanbod vooral gericht was op fysieke inspanning en de moderne sportbeoefening meer gericht is op spel en fun!

Nederland sportland

Nederland wordt steeds meer een sportland. Dat is de conclusie uit de Rapportage Sport 2006². Het aandeel van de bevolking dat maandelijks aan sport doet, steeg van 60 procent in 2000 naar 64 procent in 2004. Het aandeel Nederlanders dat voldoet aan de norm gezond bewegen³, nam toe van 44 naar 50 procent. Topsporters leveren betere prestaties en de bevolking is daar steeds trotser op. Meer mensen doen individueel aan sport en minder in verenigingsverband. Het ledenaantal van de sportverenigingen daalt. Aan sport doen vooral de hoger opgeleiden, de hogere inkomens, de autochtonen. Andere groeperingen blijven achter. Ook zien de onderzoekers geen wezenlijke groei in het aantal sportaccommodaties of in de ruimte die beschikbaar is voor sport. Het aantal minuten bewegingsonderwijs in de scholen stijgt evenmin.

2.3. Sport en de rijksoverheid

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) erkent en geeft expliciet aan dat de verantwoordelijkheid van het rijksbeleid complementair is aan die van andere partijen en vooral gericht is op:

- ❖ het signaleren van knelpunten.
- ❖ het leveren van oplossingen in de zin van tijdelijke stimulansen.
- ❖ het bewaken van de kwaliteit.
- ❖ het stimuleren en innoveren van beleid.

Sport heeft een duidelijke plaats gekregen in het Beleidsprogramma 2007-2011 *Samen werken, samen leven*. Het kabinet acht sport van groot belang voor de samenleving. Daarbij staat de intrinsieke waarde van de sport voorop. Het kabinet steunt de sport vooral

² Sociaal en Cultureel Planbureau, *Rapportage sport 2006*, Den Haag, 2006.

³ Nederlandse Norm Gezond Bewegen, voor kinderen minimaal één uur en voor volwassenen minimaal een half uur per dag matig intensief bewegen op minstens 5 dagen per week.

om de maatschappelijke waarden waaraan sport een bijdrage levert. De maatschappelijke functie maakt de sport gewild én kansrijk voor het realiseren van belangrijke kabinetsdoelen: op het gebied van preventie en gezondheid, jeugdbeleid, onderwijs, waarden en normen, integratie, wijken, veiligheid en internationaal beleid.

Tijd voor de sport

Met dit beleid wordt een concreet vervolg gegeven aan het beleidsprogramma wat betreft het onderwerp sport. Uiteraard op basis van de pijlers 'bewegen', 'meedoen' en 'presteren' van het bestaande sportbeleid, dat is vastgelegd in de nota *Tijd voor sport 2* (2005) en het uitvoeringsprogramma *Samen voor sport 3* (2006). De hierin aangekondigde programma's worden onverminderd voortgezet.

In de sportnota "Tijd voor Sport" (2005) kiest het Ministerie van VWS voor de volgende doelen:

- ❖ Mensen gaan meer sporten en bewegen voor hun gezondheid.
- ❖ Via sport ontmoeten meer mensen elkaar en doen mee aan maatschappelijke activiteiten.
- ❖ Mensen gedragen zich sportief en respecteren (spel)regels.
- ❖ De topsport in Nederland wordt bevorderd als symbool voor ambitie, als bron van ontspanning en voor het nationale imago in binnen- en buitenland.

In de nota kiest het Ministerie drie speerpunten, die verder uitgewerkt worden in programma's:

1. Gezond door sporten, met als programma's:
 - ❖ het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen
 - ❖ gezonde sportbeoefening
2. Meedoen door sport, met als programma's:
 - ❖ opvoeden door sport en school
 - ❖ vernieuwen lokaal sportaanbod
 - ❖ meedoen allochtone jeugd door sport
 - ❖ versterken waarden en normen door sport\integrale buurtaanpak en sport
3. Sport aan de top, met als programma's onder meer:
 - ❖ talentherkenning en –ontwikkeling
 - ❖ topsporters met een beperking
 - ❖ voorkomen dopinggebruik

Onderwijs, Sport en Cultuur

Vanaf 2008 wil het kabinet het beleid op het terrein van brede scholen, sport en cultuur bundelen en intensiveren. In het regeerakkoord en het beleidsprogramma zijn ambitieuze doelen gesteld die het kabinet graag samen met partners -gemeenten en de onderwijs-, sport- en cultuursector- wil realiseren. VNG en rijk hebben hierover al afspraken gemaakt in het bestuursakkoord. Het succes van de impuls voor brede scholen, sport en cultuur is mede afhankelijk van een integrale aanpak – een aanpak die zich kenmerkt door samenhang in de beleidsthema's, bundeling van financiële middelen en samenwerking tussen overheden en maatschappelijke organisaties, zowel op rijksniveau als op lokaal niveau. Ter ondersteuning van deze aanpak stellen de ministeries van OCW en VWS vanaf 2008 een financiële impuls beschikbaar, bestemd voor de inzet van professionals die een brug vormen tussen meerdere sectoren (combinatiefuncties) en zodoende deze sectoren ook verbreden en versterken.

Deze impuls zal in 2008 eerst worden toegepast in de G-31; het –oplopende- budget zal in de periode 2009-2011 ook ter beschikking komen aan de andere gemeenten.

Op het gebied van brede scholen, sport en cultuur heeft het kabinet de volgende ambities:

- ❖ de uitbreiding van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs, zodat een rijke leeromgeving kan worden gecreëerd waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen, waarbij een dekkend aanbod wordt gerealiseerd in de 40 krachtwijken;
- ❖ de versterking van sportverenigingen met oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sport voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk;

- ❖ het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen;
- ❖ het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen;
- ❖ de realisering van circa 2500 combinatiefuncties tussen (brede) scholen, sportverenigingen en culturele instellingen;
- ❖ Impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.

Deze ambities lenen zich bij uitstek voor een gebundelde aanpak. Een samenhangend aanbod van onderwijs, sport en cultuur biedt een rijke leeromgeving waarin kinderen en jongeren de kans krijgen om hun talenten optimaal te ontplooiën, sociale vaardigheden op te doen en plezier te hebben.

2.4. Sport en de provinciale overheid

De provincie Zuid-Holland heeft haar sportbeleid vastgelegd in de sportnota Provincie Zuid-Holland 2005-2008 en heeft als titel "Sport scoort"

Samen met sportaanbieders en gemeenten in Zuid-Holland spant de provincie zich in om zoveel mogelijk inwoners een op maat gesneden toegang tot sport te bieden. Dit wil ze bereiken via vier speerpunten:

- ❖ Meer samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport.
- ❖ Bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl voor ouderen en jongeren.
- ❖ Regionale spreiding en afstemming van sportvoorzieningen.
- ❖ Versterken van de sportinfrastructuur.

2.5. Nieuwkoop en sport

2.5.1. Nieuwkoop in een notendop

Nieuwkoop ligt in het Groene Hart, in het noordoosten van de provincie Zuid-Holland, en bestaat eigenlijk nog maar iets meer dan één jaar. Op 1 januari 2007 fuseerden de gemeenten Liemeer, Nieuwkoop en Ter Aar onder de naam Nieuwkoop. De landelijke gemeente Nieuwkoop kenmerkt zich door een verscheidenheid aan kernen. Het zijn er maar liefst dertien, variërend van flinke dorpen met duizenden inwoners tot kleine, eeuwenoude met slechts enkele honderden bewoners. Kenmerkend verder: het binnenwater en weidse landschappen. Enkele kerncijfers zijn: aantal inwoners 27.033; oppervlakte 90,19 km² en waarvan binnenwater 16,02 km².

2.5.2. Sportbeleid in Nieuwkoop

Als algemene doelstelling van het sportbeleid hanteert Nieuwkoop: *"het bevorderen dat alle inwoners van de gemeente de mogelijkheid wordt geboden om op verantwoorde wijze en overeenkomstig eigen aanleg en behoefte sport te beoefenen"*. Langs de hoofdlijnen accommodatie-, tarieven- en subsidiebeleid wordt invulling gegeven aan deze doelstelling.

Onze huidige missie laat zich kort samenvatten als: *het zorgdragen voor adequate sportaccommodaties en via kostprijs georiënteerde tarieven en het beschikbaar stellen van subsidies de sportdeelname betaalbaar houden en de sportbeoefening actief stimuleren.*

Accommodatiebeleid

Het accommodatiebeleid zorgt voor een adequaat accommodatiebestand. Beheer, exploitatie en eigendom liggen niet altijd bij de gemeente. De bijlage 1 geeft een beeld van de voorzieningen in Nieuwkoop. Onderscheid wordt gemaakt tussen binnensport-, buitensportaccommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte. Buitensportaccommodaties worden vaak voor één specifieke sporttak bestemd, terwijl de binnensportaccommodaties zowel gebruikt worden door het

bewegingsonderwijs als de zandsporten. De georganiseerde en vooral anders georganiseerde⁴ sport maakt gebruik van voorzieningen in de openbare ruimte. Enerzijds gaat het hierbij om fietspaden, looproutes oftewel de zogeheten algemene voorzieningen.

Tarievenbeleid

De tarieven vinden hun oorsprong in de vastgestelde notities in de voormalige gemeenten Liemeer, Nieuwkoop en Ter Aar. Belangrijkste uitgangspunten zijn dat de gebruikers een redelijke bijdrage in de kosten verschuldigd waren en dat het tarievenstelsel zodanig ingericht moest zijn dat door de verschillende takken van sport een gelijkwaardige vergoeding verschuldigd was. Jaarlijks worden tariefsverhogingen doorgevoerd op basis van het consumenten prijs indexcijfer van het CBS.

Subsidiebeleid

De subsidiemogelijkheden zijn verwoord in de contourennota Subsidiebeleid. Het gemeentelijke subsidiebeleid is primair gericht op het bevorderen van de leefbaarheid door middel van de instandhouding van de infrastructuur. De reikwijdte van het nieuwe subsidiebeleid betreft de beleidsterreinen welzijn, sport, cultuur, onderwijs, zorg en gezondheidsbeleid, monumenten en toerisme en verkeer.

Binnen de verdere uitwerking van het subsidiebeleid worden achtereenvolgens de volgende beleidsuitgangspunten gehanteerd:

- Door subsidie worden activiteiten mogelijk die passen in het gemeentelijke beleid;
- Als uitgangspunt geldt dat subsidie noodzakelijk moet zijn en altijd een aanvulling is op andere inkomsten;
- Subsidie voor vrijwilligersorganisaties wordt zoveel mogelijk verstrekt in de vorm van een 'waarderingssubsidie'. Het gaat om een tegemoetkoming in de algemene kosten van de organisatie die nodig zijn om te (blijven) bestaan;
- Als algemeen uitgangspunt komen activiteiten voor jeugd en jongeren tot 18 jaar en senioren van 60 jaar en ouder als eerste, en bij bepaalde beleidsterreinen uitsluitend, in aanmerking voor subsidieverstreking. Bij bepaalde activiteiten en / of disciplines kan van deze leeftijdsgrenzen worden afgeweken.

2.5.3. Huidige sportaanbod en –deelname

Nieuwkoop kent een rijk verenigingsleven. We onderscheiden daarbij 51 sportverenigingen. 27 verenigingen die gebruik maken van binnensportaccommodaties. 24 die gebruik maken van buitensportaccommodaties. Bijlage 1 geeft een verdere specificatie. Uit de respons van de Verenigingsmonitor 2007⁵ bleek dat 7.907 mensen lid zijn van de georganiseerde sport, waarvan 6.917 mensen actief sporten. Dit is 29,3 % van onze bevolking.

2.5.4. Communicatie met de sport

Er vindt nu geen gestructureerd overleg plaats met de sportverenigingen. Wij vinden het noodzakelijk om met sportverenigingen en sportaanbieders te communiceren. Dit kan door een sportplatform op te richten. Een andere mogelijkheid is de organisatie van thema- of denktankbijeenkomsten.

2.5.5 Sociale minima en sport(beoefening)

Er is vastgesteld beleid (via ISDR) voor het verstrekken van een tegemoetkoming in de kosten voor deelname aan sociaal-culturele en sportieve activiteiten. Wij bedoelen daarmee bijvoorbeeld het lidmaatschap van de voetbalvereniging, de museumjaarkaart of een zwembadabonnement.

Per gezinslid is u recht op deze vergoeding; als gezinslid beschouwen wij de aanvrager, de partner en de thuiswonende kinderen, voor wie recht op kinderbijslag bestaat.

⁴ Anders georganiseerde sportbeoefening betreft sportbeoefening buiten het georganiseerde verband om, dus niet in verenigingsverband. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan schoolsport, commerciële sportactiviteiten en vrije sportbeoefening zoals wandelen, fietsen, hardlopen en skeeleren.

2.5.6. Middelen voor de sport

Sport maakt in de programmabegroting deel uit van programma 5 Cultuur en Recreatie. De gemeente heeft een productenbegroting en geeft op begrotingsbasis jaarlijks (2008) per saldo zo'n € 3.008.359 uit aan sport. Dit bedrag is inclusief kapitaallasten, interne uren en onttrekkingen en toevoegingen aan reserves en voorzieningen. Hier tegenover staat een geraamde inkomst van verhuur van € 303.799. Voor een inzicht in de kosten en baten van de sport verwijzen wij u naar bijlage 4.

Hoofdstuk 3 Verkenning samenspel met andere beleidsterreinen

De toegenomen maatschappelijke betekenis van sport leidt tot meer relaties en dwarsverbanden tussen sport en andere gemeentelijke beleidsterreinen. Sport als doel en sport als middel zijn dan nauw verweven. In dit hoofdstuk worden de andere beleidsterreinen in relatie met sportbeleid summier aangehaald en de scoringsmogelijkheden benoemd.

3.1. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)⁶

De invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geeft een impuls aan gemeenten om de actieve participatie van burgers aan de samenleving te bevorderen. Het gaat daarbij zowel om het bevorderen van de sociale cohesie op buurt- en wijkniveau als om het bevorderen van de participatie van kwetsbare burgers, onder wie mensen met een beperking. Ter bevordering van de sociale cohesie bezien gemeenten met buurtbewoners en lokale organisaties op welke wijze de buurt (nog) leefbaarder zou kunnen worden. Behalve bijvoorbeeld welzijnsinstellingen en woningcorporaties kunnen daarbij ook sportverenigingen worden betrokken. Immers, de sport biedt uitgelezen kansen voor ontmoeting en ook voor deelname aan maatschappelijke activiteiten in de vorm van (zelf)bestuur en vrijwilligerswerk. Met de meer kwetsbare burgers gaat de gemeente na welke voorzieningen en hulpmiddelen nodig zijn om deelname aan de samenleving te bevorderen. Daartoe moeten bijvoorbeeld hindernissen in en om het huis worden weggenomen, in het plaatselijk vervoer en in het sociale verkeer. Ook eventuele belemmeringen voor de sportdeelname behoren tot de aandachtspunten. In het WMO beleidsplan van Nieuwkoop wordt gesproken over het organiseren van activiteiten met een sociaal recreatief of sportief karakter voor specifieke doelgroepen voor uitvoering van beleid. Het zoeken, versterken en ontwikkelen van de samenwerking (intern en extern).

3.2. Vrijwilligersbeleid

Sportverenigingen zijn bij uitstek leden voor leden organisaties. Elk lid heeft zeggenschap en het bestuur wordt eveneens gevormd door leden die zich geheel vrijwillig inzetten voor de overige leden. De vrijwilligers vormen de kurk waarop de sportvereniging drijft. Vrijwillige inspanningen van leden voor de uitvoering van clubactiviteiten dragen bij tot een houding waarbij het gewoon is dat je klaar staat voor elkaar. Vrijwillige inzet is ook nodig om de vereniging in stand te houden en het sportaanbod betaalbaar te houden. Interessante ontwikkelingen zijn momenteel de discussie over een vermindering van de op de vrijwilligers van toepassing zijnde wet- en regelgeving⁷ en de maatschappelijke stages van scholieren bij ondermeer sportverenigingen. Het gemeentelijk vrijwilligersbeleid moet nog worden ontwikkeld.

3.3. Economische zaken en toerisme

Het gaat hierbij enerzijds om een optimaal vestigingsklimaat voor ondernemingen binnen de gemeente en anderzijds om het benutten van deze bedrijven (werkgelegenheid). Een aantrekkelijke woonomgeving waarin het nodige te beleven valt draagt in toenemende mate bij aan een gunstig vestigingsklimaat voor bedrijven. Daarbij passen ook goede vrije tijdsvoorzieningen en mogelijkheden voor recreëren. Een bijkomend effect is dat de voorzieningen zelf ook bijdragen aan werkgelegenheid, promotie en acquisitie.

Het is een meerwaarde dat bedrijven maatschappelijk betrokken zijn en dus hun verantwoordelijkheid nemen. Van oudsher kennen we natuurlijk de relatie als het gaat om sportsponsoring.

⁶ Bron: VWS, *Samen voor sport*, Den Haag 2006.

⁷ Het rapport "*Minder regels, meer sport*" van de commissie Atsma is in opdracht van NOC*NSF opgesteld en pleit ervoor om de regel- en lastendruk voor sportverenigingen te vermijden en te verminderen.

3.4. Buurt en wonen

In de nieuwe gemeente Nieuwkoop is geen plan en beleid voor de buitenspeelruimte opgesteld. In een dergelijk plan wordt onderkend dat spel en spelen in de buitenspeelruimte voor de jeugd belangrijk is. De planvorming is in ontwikkeling.

3.5. Volksgezondheid

Wettelijke kaders, landelijke en lokale ontwikkelingen en kaders vormen de basis voor het opstellen van de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid 2008-2011. Zo geeft het Rijk landelijk vijf speerpunten: roken, schadelijk alcoholgebruik, overgewicht, diabetes en depressie.

Verder heeft de GGD kerncijfers over de gemeente Nieuwkoop uitgegeven. Die cijfers gaan in op de aspecten bevolking, gezondheid, leefstijlen woon- en leefomstandigheden.

Alle verzamelde gegevens leiden tot de volgende uitgangspunten voor de gemeente Nieuwkoop:

- De nota lokaal gezondheidsbeleid is toegespitst op preventie.
- Het tegengaan van alcohol- en drugsgebruik onder vooral jongeren.
- Concrete en meetbare doelstellingen noemen die voor de gehele gemeente Nieuwkoop gelden.
- De thema's alcoholgebruik, voldoende bewegen, gezond eten en overgewicht zijn relevante thema's binnen het volksgezondheidsbeleid.
- De thema's dienen te worden opgepakt in gezamenlijkheid met jeugdbeleid, sportbeleid en onderwijsbeleid.

Hieruit kunnen de volgende doelstellingen worden afgeleid:

- Het bevorderen van gezond gedrag van jongeren en volwassenen.
- Het terugdringen van overmatig alcoholgebruik bij jongeren en ouderen.
- Het vergroten van het bereik van preventieprogramma's tegen depressie.

Deze doelstellingen kunnen worden uitgewerkt in de volgende speerpunten:

- Het tegengaan van overgewicht en diabetes.
- Het tegengaan van schadelijk alcoholgebruik.
- Het voorkomen van depressie.

3.6. Onderwijs en kinderopvang

In de voormalige gemeenten Nieuwkoop en Ter Aar is een start gemaakt met de ontwikkeling van een fysieke brede school. De brede school verbindt het werk van peuterspeelzalen, bibliotheken, welzijnsorganisaties, jeugdgezondheidszorg, sport en andere zaken die de ontwikkelingen van jong en oud stimuleren. Dit kan in netwerk vorm of in fysieke huisvesting tot uiting worden gebracht. In 2007 is in de kern Nieuwkoop (wijk Buytewech-Oost) een multifunctionele accommodatie geopend die onderdak biedt aan drie basisscholen, de peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang en een gymzaal geopend, nabij sportaccommodaties en scouting. Daarnaast is in de kern Ter Aar de ontwikkeling van een brede school als project onlangs in de definitiefase aangekomen. Voorts werkt de gemeente aan een gemeentelijke visie voor een brede school.

3.7. Jeugd en ouderen

Voor de ontwikkeling van jeugdbeleid sluiten wij aan op de gestelde prioriteiten van het rijk. Alle kinderen en jongeren moeten kansen krijgen om zich goed te ontwikkelen, ongeacht culturele achtergrond of handicap. Dat is het motto van het programmaministerie voor Jeugd en Gezin. Centraal in het beleidsprogramma 2007-2011 staan dan ook vijf voorwaarden voor de goede ontwikkeling van kinderen. Kinderen moeten:

1. gezond opgroeien
2. veilig opgroeien
3. een steentje bijdragen aan de maatschappij
4. talenten ontwikkelen en plezier hebben
5. goed voorbereid zijn op de toekomst

Voorstel is om op basis van de vijf voorwaarden en de thema's uit het programma Jeugd en Gezin de basis te laten vormen voor de Nieuwkoopse nota jeugdbeleid 2009-2012. De thema's zijn o.a.:

- het gezin
- groei- en opvoedingsondersteuning
- jeugdcultuur: gezond en meedoen
- kindvriendelijke omgeving
- snelle en effectieve hulp voor jeugd en gezin
- aanpak kindermishandeling
- van school naar werk
- voorkomen jeugdcriminaliteit

Het ouderenbeleid is in ontwikkeling. In deze nota zijn ouderen een specifieke aandachtsdoelgroep waar het gaat om deelname aan sportbeoefening. De samenleving vergrijst en ook in Nieuwkoop zal het aantal senioren de komende jaren toenemen. Het is van groot belang om deze groeiende groep blijvend deel te laten nemen aan de maatschappij en gelegenheid te bieden om door sport en bewegen gezond en actief te blijven.

Een belangrijke rol wordt hierbij gezien voor sportverenigingen en ouderenorganisaties die door het ontwikkelen van aangepaste activiteiten en sport- en beweegvormen afgestemd op de behoeftevraag kunnen zorgen dat eenieder op zijn eigen niveau en binnen zijn fysieke mogelijkheden kan sporten en bewegen. De gemeente Nieuwkoop wil initiatief nemen om ontwikkelingen ter bevordering van senioren sportparticipatie nader uit te werken.

3.8. Openbare orde en veiligheid

Evenals bij andere gemeenten vindt incidenteel overlast door jongeren plaats. Dit kan betekenen dat er voor de oudere jeugd, van ongeveer 12 jaar, onvoldoende of geen uitdagende voorzieningen in de verschillende kernen aanwezig zijn. Mocht dit aan de orde zijn dan kan dit leiden tot bewegingsarmoede bij deze doelgroep. Oplossingen kunnen onder andere zijn: voetbalkooien, basketbalveldjes of andere speelvoorzieningen.

3.9. Ruimtelijke ordening, openbare ruimte en grondzaken

Het gaat hierbij met name om de inrichting van de openbare ruimte, de ontwikkeling van woonwijken en werklocaties en ruimtelijke ordening in algemene zin. De relaties met sport zijn divers. Allereerst daar waar het gaat om het verplaatsen van sportlocaties. Vanwege een kwaliteitsimpuls, ruimtewinst, verscherpte wet- en regelgeving of bouwambities worden met name buitensport accommodaties nogal eens verplaatst. Het inpasbaar maken in een nieuwe omgeving vormt dan een uitdaging.

Daarnaast is er de relatie met het scheppen van voorwaarden die sport en bewegen in de openbare ruimte mogelijk moet maken zowel voor de georganiseerde als de ongeorganiseerde sport. Het ministerie van VROM schept op het gebied van ruimtelijke ordening belangrijke voorwaarden voor sport en bewegen. In de nota Ruimte⁸ is dat terug te vinden. Daar wordt een richtgetal van 75m² groenvoorziening per woning aangegeven. Groene openbare ruimte die ondermeer bestemd dient te zijn voor trapveldjes, speel- en recreatieterreinen. Verder is er de norm van 3% voor speelterreinen binnen een bestemmingsplan. Deze quality of life intenties vallen en staan met het vroegtijdig bestemmen van algemene en meer specifieke sportvoorzieningen in bestemmingsplannen.

⁸ VROM, *Nota Ruimte*, Den Haag 2004.

3.10. Milieubeleid

Bij milieu is het met name de milieutoets die bij (sport)plannen dient plaats te vinden. Dit vertaalt zich vooral bij het houden van sportevenementen en toernooien (vrijstellingsregel), het inwerking hebben van een sportcomplex (meldingsplicht) en bij de aanleg van sportaccommodaties. Regelgeving voor wat betreft geluid- en lichthinder is leidend. Tenslotte kan sport door haar sociale en educatieve functie een rol spelen bij milieubescherming, gezondheid en verbetering van de levenskwaliteit.

3.11. Werk en inkomen

Sinds 1 januari 2004 is de Wet Werk en Bijstand (WWB) van kracht. In de wet Werk en Bijstand zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de bijstand en de reïntegratie van mensen met een uitkering. Ook voor mensen in de bijstand geldt een aantal nieuwe regels. Het doel van de wet Werk en Bijstand (WWB) is zoveel mogelijk mensen uit de bijstand aan het werk te krijgen. Volgens het kabinet zijn gemeenten het best in staat om het maatwerk te leveren dat nodig is om mensen weer aan de slag te krijgen.

Sporten kan gezien worden als een middel om samen activiteiten te ondernemen, leren om te gaan met leiding, het houden aan spelregels en het kweken van zelfvertrouwen.

Hoofdstuk 4 SWOT analyse, strategische opties, visie en doelstelling

De resultaten van de analyse en de verkenning uit de vorige hoofdstukken vormen in dit hoofdstuk samen de input voor een SWOT analyse en een SWOT matrix⁹. Hieruit voort vloeien de algemene visie en doelstelling.

4.1. SWOT matrix

	Sterkten (intern)	Zwakten (intern)
	1) Projectmatige inzet en middelen op sportstimulering en -ontwikkeling 2) Accommodaties (binnen en buiten) verspreid over de verschillende kernen 3) Groot aantal sportverenigingen verspreid over de verschillende kernen 4) Grote diversiteit aan sporten 5) Groene, landelijke en waterrijke karakter 6) Verzelfstandiging van onderdelen sportaccommodaties in gang gezet 7) veel vrijwilligers en jeugdleden	1) Geen integraal sportbeleid en onduidelijke samenhang met andere beleidsvelden 2) Matige communicatie tussen gemeente en sport en ontbreken actuele gegevens sportverenigingen 3) Veel relatief kleine verenigingen 4) Leeftijd, gebruik en kwaliteit van accommodaties (binnen en buiten) 5) Onduidelijkheid rol en betrokkenheid gemeente bij initiatieven 6) Onduidelijkheid tav. financieel sportbeleid en subsidiegrondslagen
Kansen (extern)	SK strategieën	ZK strategieën
1) Aandacht voor sport als middel 2) Stijgende populariteit anders georganiseerde sportbeoefening 3) Voorzieningen clusteren of multifunctioneel gebruiken 4) Vergrijzing 5) Maatschappelijk verantwoord ondernemen bedrijfsleven 6) Jongerenparticipatie vanuit school 7) Aandacht van rijk en provincie voor sport	1) Sportstimulering en sportontwikkeling uitbouwen en nadrukkelijker als middel voor andere beleidsterreinen inzetten 2) Sporten in de openbare ruimte stimuleren en de voorzieningen versterken 3) Beleid richten op jeugd, jongeren en 60 plussers 4) Herschikking van accommodaties met accent op multifunctioneel en slimmer gebruik waarbij de balans in vraag en aanbod leidend is 5) Verzelfstandiging continueren en mogelijk uitbreiden	1) Samenwerking, communicatie en overleg tussen sport belanghebbenden en betrokkenen verbeteren 2) Ontwikkelingen bij sportverenigingen blijvend volgen 3) Vergroten betrokkenheid sport en bewegingsonderwijs bij accommodatievraagstukken 4) Gebruik van sportaccommodaties intensiveren 5) Activiteiten en middelen inbedden in gemeentelijk beleid 6) Kwaliteitsimpuls accommodaties
Bedreigingen (extern)	SB strategieën	ZB strategieën
1) Afhaken van jongeren in sport 2) Minder leden 3) Wet- en regelgeving voor vrijwilligers 4) Teruglopende belangstelling voor verenigingssport 5) Toename bewegingsarmoede en overgewicht 6) Afname van het aantal jeugdigen	1) Voor sportstimulering en sportontwikkeling middelen koppelen aan het bijdragen aan maatschappelijke doelstellingen en het oplossen van maatschappelijke problemen 2) Problemen met doelgroepen en kader accentueren bij sportstimulering en sportontwikkeling 3) Deskundigheidsbevordering bevorderen 4) Gebruiksvriendelijke tarieven handhaven	1) Subsidiebeleid uitbreiden met beleidsregels voor sport 2) Beleid kleine kernen richten op sport als integraal onderdeel 3) Jongerenparticipatie bevorderen 4) Wet- en regelgeving willen inperken 5) Gebruik maken van externe subsidie- en financieringskanalen

⁹ Een analyse op basis van een koppeling van sterkten en zwakten enerzijds en kansen en bedreigingen anderzijds van waaruit strategische opties worden benoemd (Alsum, *Strategische marketingplanning*).

4.2. Strategieën

Met behulp van de SWOT-matrix zijn systematisch mogelijke combinaties van sterkten/zwakten enerzijds en kansen/bedreigingen anderzijds geanalyseerd. En op grond daarvan zijn strategieën geformuleerd. Deze strategieën krijgen hun beslag in de volgende hoofdstukken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende beleidsonderdelen cq. randvoorwaarden:

- sportaccommodatiebeleid (hoofdstuk 5);
- sportstimulerings- en –ontwikkelingsbeleid (hoofdstuk 6);
- topsport- en (top)sportevenementenbeleid (hoofdstuk 7);
- samenwerking, communicatie en overleg (hoofdstuk 8).
- tarieven- en subsidiebeleid (hoofdstuk 9).

Per onderdeel beschrijven wij in deze hoofdstukken onze visie, de doelstellingen, de samenhang met andere beleidsterreinen en de beleidsvoorstellen.

4.3. Algemene visie en doelstelling

Waar willen we de komende jaren naar toe met de sport? Wat is eigenlijk onze visie op sport? Waarom willen we er blijvend tijd en energie in steken? En waarom mag sport geld kosten?

Vele duizenden inwoners van Nieuwkoop zijn op één of andere wijze betrokken bij sport. Als sporter, vrijwilliger of toeschouwer. Nieuwkoop wil deze *betrokkenheid van de inwoners* minimaal behouden en liever nog uitbouwen.

Ook onderkennen we de *maatschappelijke waarde* van sport en de betekenis die sport kan hebben voor onze inwoners. We onderschrijven het belang van sport als het gaat om de fysieke gezondheid en de leefbaarheid. Sport bevordert de maatschappelijke integratie, voorkomt sociaal isolement en levert een bijdrage aan de sociale en mentale vorming van mensen. Nu investeren in sport en bewegen levert volgens ons veel profijt op in de toekomst. Denk hierbij bijvoorbeeld aan minder kosten voor de gezondheidszorg en sterke sociale netwerken.

Nieuwkoop wil de komende jaren nadrukkelijk werken aan een actieve invulling van haar regietaak. We willen initiatieven nemen en als een soort makelaar mensen, organisaties en ideeën bij elkaar brengen en gewenste ontwikkelingen aanmoedigen. Dit betekent ook openstaan voor niet alleen ontwikkelingen in de sport zelf maar ook daarbuiten. Ontwikkelingen waarvan de sport kan profiteren en/of aan bij kan dragen. Met andere woorden integraal denken en doen en interactief handelen. Nieuwkoop kiest ook voor een *voorwaardenscheppende rol*. Dat wil zeggen niet per se alles zelf willen doen maar voorwaarden scheppen die sport en ontwikkelingen in en van sport mogelijk maken. En bovendien ruimte geven aan het particuliere initiatief.

Verenigingssport en de anders georganiseerde sport zijn voor Nieuwkoop beide waardevol. Uit de Verenigingsmonitor blijkt dat sportverenigingen behoefte hebben aan ondersteuning. Wij willen we hier actief optreden met verenigingsadvisering. Daarnaast willen we de anders georganiseerde sportbeoefening een impuls geven.

Doelstelling sportbeleid Nieuwkoop

Bevorderen van een kwalitatief duurzame sportinfrastructuur op dat primair de inwoners van de gemeente de mogelijkheid wordt geboden om op verantwoorde wijze en overeenkomstig eigen aanleg en behoefte sport te beoefenen en secundair om diverse maatschappelijke doelstellingen te realiseren.

Bij de sportinfrastructuur onderscheiden wij de zogeheten “harde” infrastructuur oftewel de accommodaties en de “zachte” infrastructuur oftewel de sportaanbieders en sportactiviteiten. Om te kunnen sporten zijn volwaardige accommodaties en/of sportaanbieders een belangrijke voorwaarde. Om sport in te kunnen zetten als middel om diverse maatschappelijke doelstellingen te realiseren dient de sport zelf sterk te zijn en de accommodaties toereikend.

Hoofdstuk 5 Sportaccommodatiebeleid

In dit hoofdstuk worden de visie en doelstellingen voor wat betreft het sportaccommodatiebeleid vertaald naar beleidsvoorstellen. De beleidsvoorstellen worden in een kader weergegeven. Het gaat daarbij dan om voorstellen voor de binnensportaccommodaties, de buitensportaccommodaties en de voorzieningen in de openbare ruimte. Er wordt ingegaan op de gemeentelijke verantwoordelijkheid en de kwaliteit. Daarna komen het aanbod, de vraag en aandachtspunten aan de orde. En ten slotte wordt de privatisering onder de loep genomen.

5.1 Van visie naar doelstellingen

Visie

Hoewel de accommodaties op zichzelf een doel zijn kan zonder accommodaties sport als middel niet ingezet worden. Immers de aanwezigheid van en het gebruik van accommodaties komt tegemoet aan de leefbaarheid, draagt bij aan de fysieke gezondheid, is een belangrijk instrument om bewegingsarmoede tegen te gaan en voorkomt sociaal isolement. In de accommodatie ontmoeten ook nog eens alle lagen van de bevolking elkaar.

Daarnaast is en blijft de kwaliteit van accommodaties van belang. Aspecten als sporttechnische eisen en onderwijsinhoudelijke normen spelen hierbij een rol. Maar ook bereikbaarheid, toegankelijkheid, spreiding en sociale veiligheid. Leidend verder is een goede balans tussen vraag en aanbod waarbij een herschikking van accommodaties niet uit de weg gegaan moet worden.

Doelstellingen sportaccommodatiebeleid

- duidelijke beleidslijn hanteren als het gaat om accommodatieverzoeken vanuit het veld;
- nastreven intensivering en zo mogelijk multifunctioneel en slimmer gebruik van sportaccommodaties;
- blijvend zoeken naar een goede balans tussen vraag en aanbod en eventueel herschikken, waarbij duurzame ontwikkeling leidend is;
- oog houden voor optimale spreiding, een goede bereikbaarheid en (sociale) veiligheid;
- extra aandacht besteden aan de kwaliteit van sportaccommodaties;
- streven naar overdracht van beheer en exploitatie van accommodaties (win/win situatie);
- meer aandacht besteden aan sportvoorzieningen in de openbare ruimte.

5.2. Samenhang sportaccommodatiebeleid met andere beleidsterreinen

De toegenomen maatschappelijke betekenis van sport leidt tot meer relaties en dwarsverbanden tussen sport en andere gemeentelijke beleidsterreinen. Sport als doel en sport als middel zijn dan nauw verweven.

Beleidssterrein	Sportbeleid
Wet maatschappelijke ondersteuning	- opvang sporters met een beperking - aangepaste accommodaties - leefbaarheid - zelfstandig leven door gezondheid - kwaliteit accommodaties
Vrijwilligersbeleid	- wet- en regelgeving
Economische zaken	- goed voorzieningenniveau - privatisering - promotie gemeente
Buurt en wonen	- algemene en specifieke voorzieningen - spreiding en bereikbaarheid van accommodaties
Volksgesondheid	- passend accommodatie aanbod
Onderwijs/kinderopvang	- multifunctionaliteit in gebouwen - inzet volwaardige verenigingsaccommodaties
Milieubeleid	- wet- en regelgeving licht en geluid - sporten in de openbare ruimte
Ruimtelijke ordening, openbare ruimte en grondzaken	- verplaatsing sportvoorzieningen

Beleidsterrein	Sportbeleid
	<ul style="list-style-type: none"> - voorzieningen bestemmen - slimmer gebruik voorzieningen - invulling groen - medegebruik sportaccommodaties - gebruik door anders georganiseerde sport - fietsroutes, kanoroutes etc.

5.3. Gemeentelijke verantwoordelijkheid versus die van het particuliere initiatief

Het stichten, uitbreiden en renoveren van sportaccommodaties is in onze ogen niet een taak van uitsluitend de gemeente. Initiatieven hiertoe komen bij voorkeur uit de gemeenschap. Vervolgens kan Nieuwkoop dit initiatief op diverse manieren ondersteunen.

Beleidsvoorstel 1 – om te kunnen bepalen of er ondersteuning plaats vindt en zo ja op welke wijze wil Nieuwkoop zes wegingsfactoren gaan hanteren.

Deze factoren vormen niet een onbestrijdbare scheidslijn maar dienen als handvat. Ze moeten enerzijds de gemeente houvast bieden bij de beoordeling van aanvragen. Anderzijds moet voor de aanvrager duidelijk zijn op basis waarvan zijn of haar verzoek wordt afgewezen dan wel toegewezen. Wij willen de volgende zes wegingsfactoren gaan hanteren:

- a) toegankelijkheid;
- b) betaalbaarheid;
- c) gebruikers draagvlak;
- d) financieel draagvlak;
- e) organisatievorm;
- f) pluriformiteit.

Ad a. toegankelijkheid

Is de voorziening voor een zo breed mogelijke groep van onze bevolking beschikbaar? Functionaliteit en openbaarheid van een voorziening spelen hierbij een rol van betekenis. Zo is een tennisbaan alleen beschikbaar voor leden en introducés en een trapveldje voor iedereen.

Ad b. betaalbaarheid

Kan de betreffende sport zonder al te grote financiële offers beoefend worden? Lidmaatschap en contributie spelen hier een belangrijke rol. Zo vraagt de deelname aan golfen om een veel grotere financiële bijdrage dan deelname aan voetbal.

Ad c. gebruikers draagvlak

Is er in voldoende mate behoefte aan een voorziening? En voorzien de bestaande accommodaties, al dan niet nabijgelegen, al in die behoefte? Hierbij gaat het niet alleen om de VNG en NOC*NSF planningsnormen maar ook om de te verwachten groei van sportverenigingen en de levensvatbaarheid van een voorziening.

Ad d. financieel draagvlak

Is een gemeentelijke bijdrage noodzakelijk omdat zonder deze bijdrage het initiatief waarschijnlijk niet gerealiseerd zal gaan worden? Ook de eigen inbreng van de aanvrager, bijvoorbeeld in de vorm van geld of zelfwerkzaamheid, is hierbij van belang. Zo is realisering van doelgroepen zwembad van een andere orde dan het bouwen van was- en kleedkamers.

Ad e. organisatievorm

Heeft de aanvrager commerciële belangen of is er sprake van een leden voor leden organisatie? Wat hierbij wezenlijk is dat bij de één de exploitatie gericht is op winst en bij de ander het belang van de leden voorop staat. Zo zal bij commerciële partijen de ondersteuning meer richting planologie, koop en verkoop van gronden etc. gaan en bij sportverenigingen meer richting financiële middelen, opstalregelingen en garantstelling bij het aangaan van leningen.

Ad f. pluriformiteit

Draagt de accommodatie bij aan het verminderen van een achterstand in sportvoorzieningen en vormt de accommodatie een verrijking? Sluit de voorziening aan bij het gemeentelijke beleid? Bijvoorbeeld (sociale) veiligheid of onderwijsbeleid. Wat hierbij telt is meer van hetzelfde en een vernieuwing. Zo zal de toekomst van de voetbalsport zich naar verwachting voor een belangrijk deel gaan afspelen op kunstgras.

Bij een positieve weging van deze factoren onderscheiden wij vervolgens drie mogelijkheden van gemeentelijke ondersteuning:

→ 1^e mogelijkheid - de *basisvoorziening*

Het gaat hierbij (na afweging van de zes wegingsfactoren) om een voorziening met een belangrijke maatschappelijke functie waarvan de totale kosten voor stichting, uitbreiding en renovatie voor rekening van de gemeente komen.

→ 2^e mogelijkheid – de *verenigingsplus voorziening*

Het gaat hierbij (na afweging van de zes wegingsfactoren) om een voorziening (niet zijnde de clubgebouwen, horecavoorzieningen, de tribune of wedstrijdveldverlichting) waarbij de gemeente tot maximaal de helft van de kosten bijdraagt ingeval van noodzakelijke uitbreiding van bestaande accommodaties, bij noodzakelijke verbetering van accommodaties door andere sporttechnische eisen en renovatie na volledige afschrijving van accommodaties (fifty/fifty regeling).

Voor wat betreft de andere helft van de te maken kosten is de gemeente bereid met inschakeling van de Stichting Waarborgfonds Sport¹⁰ garant te staan voor een lening bij een financier. Verder blijft het beschikbaar stellen van grond en het verlenen van recht van opstal tot de mogelijkheden behoren.

→ 3^e mogelijkheid – de *op winst gerichte voorziening*

Het gaat hierbij (na afweging van de zes wegingsfactoren) om een voorziening die in meer of mindere mate commercieel geëxploiteerd wordt en waarbij de gemeente ondersteuning verleent via planologie, koop en verkoop van gronden etc.

Opmerkingen:

- afhankelijk van de ontwikkeling van de vraag en de positie van de voorziening kan de status van een accommodatie veranderen;
- de verenigingsplus voorziening is en blijft eigendom van de sportvereniging, in het traject van ontwerp tot realisering houdt Nieuwkoop echter wel vinger aan de pols;
- daar waar sprake is van een van gemeentewege opgelegde verplaatsing van sportaccommodaties of onderdelen daarvan is de fifty/fifty regeling niet van toepassing. Uitgangspunt is dan nieuw voor oud en 1 op 1 over. Wil een vereniging meer dan de bij de schouw vastgestelde voorzieningen, dan zijn de noodzakelijk te maken kosten voor haar eigen rekening.

5.4. Optimale kwaliteit

Beleidsvoorstel 2 - Nieuwkoop wil eenmaal in de vier jaar kwaliteitsbeoordelingen voor de gemeentelijke binnen- buitensportaccommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte laten uitvoeren.

Inventarisatie naar gebruik- en behoefte van de gemeentelijke binnensportaccommodaties

¹⁰ De Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) verleent borgstellingen ten behoeve van de financiering van de bouw, aanleg, renovatie of aankoop van sportaccommodaties. Aan het verlenen van een borgstelling wordt door de SWS de voorwaarde verbonden dat in beginsel ook een gemeentegarantie wordt verstrekt. En wel voor 50% van het te lenen bedrag.

De kwaliteit van de sportaccommodaties moet aanvaardbaar zijn voor de gebruikers. Het credo “we gaan voor de klant” moet in de praktijk ook worden waargemaakt! Een belangrijk aandachtspunt bij kwaliteit is de zorg voor het dagelijks, periodiek en ingrijpend onderhoud. Voor de planning, financiering en uitvoering hanteert Nieuwkoop voor de binnensportaccommodaties een meerjarenonderhoudssysteem.

Het meerjarenonderhoudsprogramma kenmerkt zich door onderdelen en ramingen gebaseerd op de technische levensduur en bestendig gebruik. Voor zaken die hier niet onder vallen en toch voor vervanging in aanmerking komen dient een apart krediet te worden aangevraagd.

Voor de buitensportaccommodaties is de nulmeting van de voetbalaccommodaties richtinggevend. Door intensief dagelijks en jaarlijks onderhoud is de onderhoudsstaat van de sportvelden matig te noemen. Trainingsvelden zijn eveneens van mindere kwaliteit. Op deze velden wordt immers veel en onder wisselende weersomstandigheden getraind. Om kwalitatief mindere velden te verbeteren worden renovaties uitgevoerd. Het beschikbaar stellen van middelen voor meer ingrijpende en daarmee duurdere renovaties loopt via de begroting.

Om de kwaliteit van de binnen- en buitensportaccommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte structureel te bewaken willen wij periodiek kwaliteitsbeoordelingen uitvoeren welke richtinggevend zijn voor het beheersplan van de accommodaties.

5.5. Aanbod, vraag en aandachtspunten

Het gaat hierbij om de kern van het accommodatiebeleid. Wat is de vraag en wat is de aanbod? Maar ook aandachtspunten.

5.5.1. Binnensportaccommodaties

Beleidsvoorstel 3 – Nieuwkoop wil de huur- en beheerovereenkomsten met de beheerders van sporthallen en –zalen harmoniseren.

De gemeente is eigenaar van een aantal binnensportaccommodaties. Het betreft: Drie sporthallen, een sportzaal en drie gymnastiekzalen. Bij de sporthallen/sportzaal is een kantine aanwezig. Vanuit het oogpunt van sociale ontmoeting een belangrijk gegeven. We belichten deze kort:

- ❖ Sporthal De Vlinder in Ter Aar. De sporthal ligt op een goede locatie en is uitstekend toegankelijk. Er is voldoende parkeergelegenheid tijdens normaal gebruik. De onderhoudstoestand is voldoende te noemen.
- ❖ Sporthal De Vlijt in Zevenhoven. De sporthal ligt op een goede locatie en is uitstekend toegankelijk. Er is voldoende parkeergelegenheid tijdens normaal gebruik. De onderhoudstoestand is redelijk te noemen.
- ❖ Sporthal en -zaal De Steupel in Nieuwkoop. De sporthal ligt op een goede locatie en is uitstekend toegankelijk. Er is voldoende parkeergelegenheid tijdens normaal gebruik. De onderhoudstoestand is goed te noemen.
- ❖ Sportzaal (en overige zalen) De Ringkant in Nieuwveen. De sportzaal ligt op een goede locatie en is uitstekend toegankelijk. Er is voldoende parkeergelegenheid tijdens normaal gebruik. De onderhoudstoestand is redelijk te noemen.
- ❖ Gymnastiekzaal Aeresteijn in Ter Aar. De gymnastiekzaal is in beheer bij de basisschool en wordt door verenigingen gebruikt. De onderhoudstoestand is voldoende te noemen.
- ❖ Gymnastiekzaal Buytewech in Nieuwkoop. De gymnastiekzaal maakt onderdeel uit van de Brede School Buytewech (basisscholen, peuterspeelzaal en BSO). De onderhoudstoestand is goed te noemen.
- ❖ Gymnastiekzaal in de kern het Noorden. De gymnastiekzaal wordt geïntegreerd in de school. Speellokaal met mogelijkheden tot verhuur.

Het bestaande beleid van de gemeente Nieuwkoop is er op gericht om het beheer en exploitatie, waar mogelijk, van de verschillende voorzieningen over te dragen aan derden. Hiertoe zijn huur- en

beheerovereenkomsten opgesteld. Doordat de voormalige gemeenten verschillende overeenkomsten met derden hebben gesloten dienen de overeenkomsten te worden geharmoniseerd.

5.5.1.1. Spreiding en bereikbaarheid van binnensportaccommodaties

Beleidsvoorstel 4 - Nieuwkoop heeft in de kernen een voorkeur voor multifunctionele voorzieningen waar sport integraal deel van uit maakt en waarbij het in overeenstemming brengen van vraag en aanbod leidend is.

Elke inwoner moet sportvoorzieningen binnen een aanvaardbare afstand van zijn of haar woning aantreffen. In Nieuwkoop is dat gelet op de 13 verschillende kernen een enorme opgave. Er is gekozen om de dertien kernen te categoriseren in A, B en C kernen. De categorisering is nodig om gewenste ontwikkelingen te schetsen richting 2040 en biedt een kader om ongewenste ontwikkelingen tegen te houden.

De inwoners van kleinere kernen (zogenaamde C kernen) zijn voor sportactiviteiten aangewezen op het aanwezige sportvoorzieningen aanbod in de A en/of B kernen. Een eigen op zichzelf staande accommodatie in die kern is steeds minder haalbaar, omdat de kosten daarvan niet opwegen tegen de financiële en maatschappelijke opbrengsten. De sportvoorziening dient ook breder ingezet te worden dan alleen voor onderwijs of sport. Dit betekent dat de gemeente cyclisch zal moeten inventariseren in hoeverre het aanbod nog tegemoet komt aan de vraag. Bij het inventariseren van kwalitatieve knelpunten moeten daarom ook kwantitatieve gegevens worden opgenomen als ledentallen en het gewenste aantal gebruiksuren van voorzieningen. Het beleid blijft primair gericht op het in overeenstemming brengen van vraag en aanbod.

5.5.2. Buitensportaccommodaties

Beleidsvoorstel 5 - Nieuwkoop wil op sportparken de ruimte slimmer gaan gebruiken mede met behulp van kunstgras waarbij voldoende aandacht is voor de praktische gevolgen.

De uitkomsten van de nulmeting laat zien dat de komende jaren investeringen nodig zijn om de kwantiteit (tekort aan sportvelden) op te heffen en de kwaliteit van de accommodaties een impuls te geven (staat van onderhoud). Het duurzaam ontwikkelen van accommodaties voor meerdere sportverenigingen (voetbal, tennis, sporthal, particuliere initiatief etc.) is hierbij een overweging.

De nulmeting toont aan dat bij enkele voetbalverenigingen sprake is van een tekort voetbal- en trainingsvelden. Intensief gebruik tast de kwaliteit van de velden aan. Daarnaast zijn er velden waar de bespelingintensiteit binnen de norm blijft. Nieuwkoop wil de ledenaantallen ontwikkeling van de gebruikers in de komende jaren actief volgen. Niet met de bedoeling om totale complexen op te heffen want dit gaat ten koste van de leefbaarheid in een dorp. Wel willen we een omslag maken door de kwaliteit van de sportparken te verhogen en de aanwezige ruimte slimmer te benutten. Het gebruik van kunstgras is hierbij het mes dat aan twee zijden snijdt: mogelijkheden tot slimmer ruimtegebruik én tot hogere bespelingintensiteit. De ontwikkelingen in kunstgras volgen elkaar in snel tempo op. Wij zien zeker de voordelen van realisering van dergelijke velden. Wel moet er aandacht zijn voor de praktische gevolgen. Gebruikers moeten in staat zijn ook bij kunstgras hun trainings- en wedstrijdprogramma naar behoren uit te kunnen voeren.

5.5.3. Algemene en specifieke voorzieningen in de openbare ruimte

Beleidsvoorstel 6 - Nieuwkoop wil de algemene en de specifieke voorzieningen in de openbare ruimte versterken.

Nieuwkoop wil het recreatief en sportief gebruik van deze voorzieningen voor haar inwoners en de vele dag- en verblijfsrecreanten bevorderen. Door inpassing van deze voorzieningen wordt in de

eerste plaats voorzien in een behoefte bij ongeorganiseerde sporters. Maar daarnaast kan met deze voorzieningen ook de ruimtelijke structuur worden versterkt en geeft het een impuls aan het positieve imago ten behoeve van het vestigingsklimaat.

Nieuwkoop wil zich samen met de provincie, het waterschap, staatsbosbeheer en andere instanties, sterk maken voor fietspaden, wandelpaden, ruiterspaden, vaarroutes en andere recreatieve sport geschikte voorzieningen of routes. Hierbij willen wij ook inhaken op initiatieven vanuit sportbonden. Wat betreft de inrichting van de wijken en kernen dient vroegtijdig in samenspraak met deskundigen op het gebied van ruimtelijke ordening en planologie naar mogelijkheden gekeken worden om te sporten, bewegen en spelen.

5.6. Privatisering

Het is niet vanzelfsprekend meer dat alleen gemeenten sportaccommodaties beheren en exploiteren. Ook Nieuwkoop past in dat beeld. Er is vandaag de dag sprake van ook andere partijen zoals sportverenigingen en beheersstichtingen. Nieuwkoop kiest nadrukkelijk voor het ruimte bieden aan het particulier initiatief en het terugtreden van de overheid. Vanuit deze visie is privatisering¹¹ een goede optie. Echter, een kritische afweging en een zorgvuldig proces blijven noodzaak. Een verandering van beheersvorm kan niet dwingend worden opgelegd. Het is iets waarvoor beide partijen (gemeente en particulier) op basis van vrijwilligheid moeten kiezen en waarbij zij een beargumenteerde en verantwoorde afweging maken, onder erkenning van ieders eigen verantwoordelijkheid. Er zal sprake moeten zijn van een win/win situatie waarbij voor beide partijen de nieuwe situatie voordelen op levert. Bovendien moeten er voldoende waarborgen zijn voor blijvende kwaliteit en veiligheid van de accommodatie.

5.6.1 Binnensportaccommodaties

De privatiseringsoperatie bij de binnensportaccommodaties heeft, bij de voormalige gemeenten Liemeer, Nieuwkoop en Ter Aar, op het gebied van het beheer en de exploitatie van de binnensportaccommodaties al plaats gehad. Wij willen de verschillende beheer- en huurovereenkomsten gaan harmoniseren. Dit laatste is ook nodig vanuit opgelegde landelijke regelgeving, het Sportbesluit.

5.6.2. Buitensportaccommodaties

Bij de buitensportaccommodaties van de voetbalverenigingen zijn de opstallen (clubhuis, was- en kleedkamers etc.) verzelfstandigd. Belangrijkste overwegingen hierbij waren meer zeggenschap (sneller, zelfstandiger en met grotere eigen inbreng zaken realiseren) en een financieel voordeel door de inzet van vrijwilligers.

Rest nog de sportvelden. Wij zijn geen voorstander van een overdracht van de natuurgrasvelden omdat wij van mening zijn dat bij een overdracht van gespecificeerde cultuurtechnische onderhoudstaken zich problemen en afbraakrisico's kunnen voordoen (zie de resultaten van de nulmeting). Zo is de continuïteit sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van vrijwilligers voor een langere periode. Is het cultuurtechnisch onderhoud niet voor een langere periode gegarandeerd dan is er al snel sprake van een teruggang in kwaliteit van de sportvelden en daarmee op de langere termijn kapitaalvernietiging. De te verrichten werkzaamheden vereisen bovendien ook in tijden van droogte, nattigheid etc. dat vrijwilligers uitermate flexibel ingezet moeten kunnen worden. Tenslotte doen zich, zo leert de ervaring, problemen voor bij de financiering van de aanschaf van specialistische machines, het onderhoud daarvan en de vervanging.

Uitzondering op bovenstaande vormen tennisparken en kunstgrasvelden. De ervaringen in Nederland hebben uitgewezen dat deze voorzieningen uitstekend in eigen beheer en zonder al te grote afbreukrisico's geëxploiteerd kunnen worden.

¹¹ Onder privatisering verstaan wij een proces waarbij de verantwoordelijkheden van de publieke sector geheel of gedeeltelijk afnemen ten gunste van de private sector.

5.6.3. Specifieke voorzieningen in de openbare ruimte

Deze voorzieningen zijn in onderhoud en beheer bij de gemeentelijke afdeling BOR buitendienst. Een overdracht hiervan naar omwonenden zien wij niet zitten. De hoofdreden hiervan is het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. Hier gaat het om speeltoestellen die niet bestemd zijn voor de particuliere markt maar voor openbare gelegenheden. Er is slechts sprake van particulier gebruik indien het speeltoestel uitsluitend in de sfeer van de particuliere huishouding wordt gebruikt, waar toezicht van overheidswege inbreuk op de zuivere privé-sfeer zou betekenen. Speeltoestellen van kinderdagverblijven en van niet vrij toegankelijke inrichtingen vallen dus ook onder dit besluit.

Hoofdstuk 6 Sportstimulerings- en sportontwikkelingsbeleid

In dit hoofdstuk worden de visie en doelstellingen voor wat betreft sportstimuleringsbeleid en sportontwikkelingsbeleid vertaald naar beleidsvoorstellen. Daarnaast staan we stil bij de relatie bewegingsonderwijs en schoolsport. Sportstimulering en sportontwikkeling zijn twee zijden van dezelfde medaille: sportstimulering houdt of brengt de mensen naar de sport, sportontwikkeling is gericht op het versterken van de sportinfrastructuur en brengt feitelijk de sport naar de mensen. Het sportstimuleringsbeleid helpt maatschappelijke problemen aanpakken, terwijl de sportontwikkeling ervoor zorgt dat de sport zelf sterk genoeg is of wordt om deze maatschappelijke functie aan te kunnen.

6.1. Van visie naar doelstellingen

Visie

Sport is voor velen een aangename tijdsbesteding, het is leuk om te doen en draagt bij aan de geestelijke en fysieke gezondheid. Wij willen inwoners (ook die met een fysieke beperking) in staat stellen om aan sport of bewegen deel te nemen. Niet alleen in georganiseerd verband maar ook in anders georganiseerd verband. Het behouden van bestaande sporters en het werven van nieuwe sporters staan centraal. Ook op sociaal terrein erkennen wij de waarde van sport. Sport, en daarmee de sportvereniging, bindt mensen. Ook in de kleine kernen. Het bevordert maatschappelijke integratie, voorkomt sociaal isolement en levert een bijdrage aan de sociale en mentale vorming van mensen. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en normen en kan een bijdrage leveren aan de oplossing van maatschappelijke, lokale problemen. Veel meer nog dan bij andere maatschappelijke activiteiten gaat het bij sport om samen organiseren, samen werken en samen doen. Vele vrijwilligers zetten zich daarbij voor anderen in, maar taakverzwaring, wet- en regelgeving en een tekort aan mensen zetten dit vrijwilligerswerk onder druk. Wij willen daarom de georganiseerde sport ondersteunen en faciliteiten bieden waarmee zij hun sociale functie optimaal kunnen uitoefenen. Een sterke sportinfrastructuur vergroot immers de kansen op een succesvol beleid waarbij sport wordt ingezet als middel voor geconstateerde problemen als bewegingsarmoede, overgewicht en gezondheidsklachten van allerlei aard.

Doelstellingen sportstimulering- en sportontwikkelingsbeleid

- bevorderen van een blijvende sportdeelname onder alle lagen van de bevolking teneinde bij te dragen aan de gezondheid en het welzijn van onze burgers;
- ondersteunen van sportorganisaties (zowel bestuurlijk, organisatorisch als technisch) opdat deze hun maatschappelijke functie zo goed mogelijk waar kunnen maken;
- bijzondere aandacht geven aan de stimulering van de sportdeelname door de jeugd en jongeren en de 60 plussers waarbij de afstemming met andere gemeentelijke beleidsterreinen versterkend moet werken;
- sport nadrukkelijker inzetten als instrument voor maatschappelijke uitdagingen (vandalisme, waarden en normen besef) te verminderen;
- het sporten en bewegen op voorzieningen in de openbare ruimte stimuleren (fiets- en/of skeelerroutes).

6.2. Samenhang sportstimulering- en sportontwikkelingsbeleid met andere beleidsterreinen

De toegenomen maatschappelijke betekenis van sport leidt tot meer relaties en dwarsverbanden tussen sport en andere gemeentelijke beleidsterreinen. Sport als doel en sport als middel zijn dan nauw verweven.

Beleidssterrein	Sportbeleid
Ruimtelijke ordening, openbare ruimte en grondzaken	- gebruik door anders georganiseerde sport
Economische zaken	- betrokkenheid bedrijfsleven
Wet maatschappelijke ondersteuning	- opvang sporters met een beperking - binding met sportvereniging - sterke sportvereniging - leefbaarheid - zelfstandig leven door gezondheid
Vrijwilligersbeleid	- saamhorigheidsgevoel - deskundigheidsbevordering - wet- en regelgeving - maatschappelijke stages
Buurt en wonen	- relatie buurt, onderwijs, sport
Volksgezondheid	- gezond door sport en bewegen - bewegingsarmoede - overgewicht - passend sport- en beweegaanbod - landelijke campagnes
Onderwijs/kinderopvang	- brede school arrangementen - sportkennismaking - bewegingsonderwijs - naschoolse kinderopvang
Jeugd- en ouderen	- waarden en normen - participatie jongeren en ouderen - zelfredzaamheid
Werk en inkomen	- sociale activering - vrijwilligerswerk - minimabeleid

6.3. Sportstimuleringsbeleid

Voor de komende jaren steken wij in om sport deelname te stimuleren in de activiteiten sfeer maar ook in de middelen. Onze belangrijkste doelgroepen van het beleid ter stimulering van blijvende sportdeelname zijn:

- jeugd en jongeren tot 18 jaar;
- 60 plussers.

Daarnaast willen wij sport en bewegen koppelen aan andere beleidsterreinen.

6.3.1. Jeugd en jongeren

Beleidsvoorstel 7 – Nieuwkoop wil specifieke sportstimuleringsactiviteiten introduceren in de vorm van een jeugdsportpas/sportzapkaart

Wij willen voor de jeugd en jongeren het jeugdsportpaspoort en/of zapkaart introduceren. Een jeugdsportpas of sportzapkaart kan in verschillende vormen worden aangeboden. Het basisprincipe is dat sportaanbieders in de gemeente een kennismakingsaanbod doen voor jongeren uit de gemeente. De sportaanbieder verzorgt bijvoorbeeld vier weken lang een cursus waarop jongeren in kunnen schrijven. Ook is het mogelijk dat jongeren een

strippenkaart krijgen waarmee ze een keer mee kunnen trainen of waarmee ze korting krijgen bij een sportaanbieder. De vorm waarin een jeugdsportpas of sportzapkaart wordt aangeboden, wordt in overleg met de verschillende partijen in de gemeente bepaald.

6.3.2. 60 plussers

Beleidsvoorstel 8 – Nieuwkoop wil de sportvereniging oudervriendelijker maken en de instellingen voor meer bewegen voor ouderen faciliteren.

De vergrijzing golf en de behoefte van de toekomstige moderne oudere vragen om een eigentijds aanbod. Wij onderscheiden twee activiteiten:

1) *De sportvereniging oudervriendelijker maken*

De sport kan en mag haar ogen niet sluiten voor deze aanstormende groep potentiële sporters en vrijwilligers. Er ligt een enorme uitdaging om deze groeiende groep ouderen aan zich te binden. Niet alleen omdat zij in kwantitatief opzicht een interessante doelgroep zijn, maar ook omdat ouderen een bijdrage aan de vereniging kunnen leveren als vrijwilliger. De sport moet zich aanpassen aan de oudere en niet omgekeerd. Met behulp van themabijeenkomsten en verenigingsadvisering willen wij deze ontwikkeling stimuleren. Sportverenigingen waar al veel 60 plussers onderdak vinden, zoals denksportverenigingen, waarderen wij zeer. In het bijzonder vanwege de sociale aspecten.

2) *Faciliteren van instellingen voor meer bewegen voor ouderen*

Verschillende instellingen/verenigingen organiseren diverse activiteiten voor 60+ ers waaronder sjoelen, bowls, volksdansen en gymnastiek. Wij hechten aan continuering van het bestaande en uitbreiding met nieuwe activiteiten. Samen met het ouderenplatform en/of sportplatform zullen wij in gesprek gaan om de mogelijkheden te onderzoeken.

6.3.3. Mensen met een beperking

Beleidsvoorstel 9 – Nieuwkoop wil de mogelijkheden voor aangepast sporten bekender maken en vergroten.

Nieuwkoop neemt de verantwoordelijkheid voor het verbeteren van de randvoorwaarden voor een kwalitatief hoogwaardig bestaan van mensen met een beperking. Wij willen die mogelijkheden vergroten voor inwoners die behoefte hebben aan aangepaste sport en bewegingsactiviteiten. Zo willen wij in samenspraak met de NEBAS/NSG¹², ondersteuning verlenen aan sportverenigingen die een aangepast aanbod willen ontwikkelen en die deze doelgroep binnen hun vereniging willen integreren. Ook denken wij aan het project Scala¹³. Ten slotte willen wij nog meer aandacht besteden aan de toegankelijkheid van sportaccommodaties en materialen voor mensen met een beperking.

¹² De landelijke sportkoepel voor mensen met een beperking.

¹³ Sportstimuleringsstrategie voor mensen met een chronische aandoening en/of lichamelijke handicap.

6.3.4. Project “sport en bewegen inclusief”

Beleidsvoorstel 10 – Nieuwkoop wil een project “sport en bewegen inclusief” uitwerken met het accent op andere doelgroepen dan hiervoor beschreven.

Een actieve leefstijl draagt bij tot gezondheid. Bewust sporten en bewegen biedt vele mogelijkheden om zelf aan de eigen fitheid en gezondheid te werken. En dat is precies wat wij beogen bij een nog nader uit te werken project “Sport en bewegen inclusief”. Inclusief wil zeggen dat hier nadrukkelijk ook andere beleidsterreinen bij worden betrokken. Juist in dit project moet ook aandacht zijn voor andere doelgroepen dan de reeds hiervoor beschreven.

6.4. Sportontwikkelingsbeleid

Beleidsvoorstel 11 – Nieuwkoop wil een gericht ondersteuningsaanbod voor sportverenigingen hanteren waarbij het zelforganiserend vermogen van de sportverenigingen blijvend wordt gestimuleerd. Instrumenten die hierbij ingezet worden zijn: verenigingsadvisering, IKSport methode, kadertraining en deskundigheidsbevordering.

1) Verenigingsadvisering

We willen beleid voor verenigingsondersteuning vorm gaan geven. Wij denken hierbij aan gerichte verenigingsadvisering. De essentie is het houden van intake gesprekken met belangstellende sportverenigingen en het vervolgens invulling geven aan hun ondersteuningsbehoeften door als makelaar op zoek te gaan naar partijen die daadwerkelijk steun kunnen bieden. Uitgangspunt is dat vereniging zelf aantoonbaar wil investeren in een verbetering van haar organisatie. Dit vergroot de kans op succes.

2) IKSport-methode

Een middel om een vereniging te ondersteunen is de IKSport methode (integrale kwaliteitszorg). IKSport is een instrument waarmee relatief snel een scan kan worden gemaakt van sterke en zwakke punten van een vereniging.

3) Deskundigheidsbevordering en kadertraining

Door het organiseren van themabijeenkomsten en een passend cursusaanbod willen we de sportvereniging de helpende hand toesteken.

Hoofdstuk 7 Topsport- en (top)sportevenementenbeleid

Topsport en (top)sportevenementen zijn onlosmakelijk verbonden met breedtesport. Onder topsport verstaan wij die vorm van wedstrijd sport waarbij prestaties worden geleverd op het hoogste nationale of internationale niveau. Breedtesport kent vele verschijningsvormen zoals de recreatieve sportbeoefening in anders georganiseerd en georganiseerd verband en de vele competitieve vormen op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Dit veelal onder verantwoordelijkheid van de landelijke sportorganisaties. Professionele sportbeoefening en topsportbeoefening op hoog niveau vallen niet onder de breedtesport.

Breedtesport vormt als het ware de vijver waarin topsport vist. Topsportprestaties en – evenementen beïnvloeden weer de breedtesport. Het stimuleert de sportdeelname, met alle

positieve gevolgen op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid, talentontplooiing en vorming van jeugd en jongeren. In enkele takken van sport in Nieuwkoop liggen de prestaties momenteel op (sub)topniveau. In het bijzonder gaat het dan om schaatsen, twirl, surfen. In dit hoofdstuk worden de visie en doelstellingen voor wat betreft topsport en (top)sportevenementen vertaald naar beleidsvoorstellen.

7.1. Van visie naar doelstellingen

Nieuwkoop benadert topsport- en (top)sportevenementenbeleid vanuit haar ambitie de maatschappelijke betekenis van sport te benutten. Topsport en sportevenementen kunnen een bijdrage leveren aan het positieve imago van onze gemeente. De aanwezigheid van evenementen of topsportvoorzieningen kan van betekenis zijn voor het vestigingsklimaat. Niet alleen deelname is van belang. Ook het kijken naar. Dit draagt bij aan een levendige en leefbare gemeente en het wij gevoel. Bovendien is het van invloed op het overbrengen van waarden en normen. Vele vrijwilligers zetten zich bij sportevenementen in voor anderen. Sport zorgt daarmee voor een sociale binding dwars door alle lagen van de bevolking heen. Topsport(prestaties) en sportevenementen hebben ook hun uitstraling op recreatieve sportbeoefening. Maar hoe positief de uitwerking ook is, wij willen wel rekening houden met de schaal van Nieuwkoop.

Doelstellingen topsport- en (top)sportevenementenbeleid

- topsport mee laten liften met de breedtesportvoorzieningen en de deskundigheidsbevorderende regeling;
- het toepassen van wet- en regelgeving bij (top)sportevenementen;
- ondersteunen van de organisatie van (top)sportevenementen door derden;
- gebruiken van topsport als rolmodel.

7.2. Samenhang topsport- en (top)sportevenementenbeleid met andere beleidsterreinen

De toegenomen maatschappelijke betekenis van sport leidt tot meer relaties en dwarsverbanden tussen sport en andere gemeentelijke beleidsterreinen. Sport als doel en sport als middel zijn dan nauw verweven.

Beleidssterrein	Sportbeleid
Wet maatschappelijke ondersteuning	- leefbaarheid
Vrijwilligersbeleid	- saamhorigheidsgevoel - wet- en regelgeving - sportverkiezing

	- vrijwilligersprijs
Economische zaken	- betrokkenheid bedrijfsleven - promotie gemeente
Jeugd en ouderen	- waarden en normen - rolmodel - vorming - zelfredzaamheid
Openbare orde en veiligheid	- evenementen
Milieubeleid	- wet- en regelgeving licht en geluid

7.3. Topsportbeleid

Het financieren en stimuleren van topsport beschouwen wij als primair een verantwoordelijkheid van Nederlands Olympisch Comité *Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF), de rijksoverheid¹⁴, de betreffende sportbond en sponsors. Wel willen we kansen benutten die topsporters en verenigingen met topsport(ambities) bieden.

Beleidsvoorstel 12 – Nieuwkoop is van mening dat topsport (beoefening) geen bijzondere positie in moet nemen binnen het sportbeleid. Het primaat is en blijft bij de breedtesport. Daar waar mogelijk willen wij de randvoorwaarden verbeteren door bij te dragen aan voorzieningen en deskundigheidsbevordering.

De volgende onderdelen vinden wij binnen ons topsportbeleid van belang:

1) Voorzieningen

Topsport kan meeliften doordat gebruik gemaakt kan worden van de aanwezige voorzieningen voor de breedtesport. Verenigingsgebonden topsportbeoefening in onze accommodaties valt onder de tarieven voor sportverenigingen. Omdat het hier niet kostendekkende tarieven betreft vindt daarmee in feite al een verkapt vorm van subsidiëring plaats.

2) Deskundigheidsbevordering

Jeugd krijgt in deze nota bijzondere aandacht. Topsport stimuleert de jeugd vanuit de breedte door te groeien naar de top. Olympische netwerkorganisaties krijgen via het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport de kans een extra impuls te geven aan talentherkenning- en ontwikkelingsprogramma's bij clubs en scholen in hun regio. Wij verwijzen in dit geval naar het Regio Steunpunt Talent en Topsport in Den Haag. Een grote inspanning om talenten te herkennen, te begeleiden en verantwoord op te leiden is essentieel voor de groei van topsport. Het kader van de verenigingen hebben hierin, in overleg met koepelorganisatie, een belangrijke rol.

3) Maatschappelijke verantwoordelijkheid

Ten slotte zien wij graag dat topsporters zich als tegenprestatie inzetten voor maatschappelijke activiteiten en als ambassadeurs bij bepaalde projecten optreden. Dat wil zeggen inzetten binnen schoolsport (bijvoorbeeld clinics) of andere sportstimuleringsactiviteiten. Sporters kunnen met hun prestaties vooral jongeren inspireren om zelf aan sport te gaan doen en zich op een sportieve manier te gedragen binnen het sportveld en daarbuiten.

¹⁴ VWS, *Tijd voor sport, bewegen, meedoen, presteren*, Dan Haag, 2005

7.4. (Top)sportevenementenbeleid

Beleidsvoorstel 13 – Nieuwkoop wil niet zelf acquisitie voeren om (top) sportevenementen binnen haar gemeentegrenzen te halen maar staat open voor mogelijkheden die zich aandienen als er sprake is van promotionele uitstraling.

Nieuwkoop is voorstander van een gevarieerd aanbod aan sportevenementen, groot en klein het hele jaar door. Het gaat hierbij dan om activiteiten waarbij sport zo breed mogelijk wordt uitgedragen onder de burgers. Zoals al gememoreerd kunnen dergelijke activiteiten bijdragen aan de positieve beeldvorming van Nieuwkoop. Ze leveren ook een bijdrage aan de sfeer en saamhorigheid van de bevolking van Nieuwkoop. Ook vanuit het toeristisch-recreatieve aspect zijn (top)sportevenementen interessant. Een voorbeeld hiervan is de Rabo Halve Marathon van Nieuwkoop.

De volgende onderdelen vinden wij binnen ons (top)sportevenementenbeleid van belang:

1) Wet- -en regelgeving

Bij evenementen zijn het beheersen van de nadelige effecten en het garanderen van de veiligheid van de deelnemers en bezoekers belangrijke taken van de gemeente.

2) Ondersteuning van (sport-)activiteiten met een verenigingsoverstijgend karakter

Wij laten de organisatie van verenigingsoverstijgende topsportevenementen zoveel mogelijk over aan het particulier initiatief.

Hoofdstuk 8 Samenwerking, communicatie en overleg

De titel van deze nota is “Mee(r) Bewegen!”. Met de ontwikkeling van deze nota is een beleidsproces doorlopen waarbij diverse personen en organisaties betrokken zijn. Samenwerking, communicatie en overleg vormden de Ingrediënten voor uiteindelijk een integrale en interactieve nota. De uitvoering van de doelstellingen en de ambities die zijn neergelegd vereisen ook in het vervolg een goed en voortdurend samenspel tussen de verschillende betrokkenen. In dit hoofdstuk wordt hier nader op ingegaan. Eerst de visie, doelstellingen en samenhang met andere beleidsterreinen. En vervolgens de onderdelen samenwerking, communicatie en overleg.

8.1. Van visie naar doelstellingen

Visie

Samenwerking, communicatie en overleg zijn geen doelen op zich, maar middelen en voorwaarden om de sport in te zetten voor allerlei maatschappelijke doelen en het functioneren van de sportsector zelf te versterken. Het verhoogt de effectiviteit en de slagvaardigheid. Communicatie is ook onze boodschap om sport niet alleen te zien als doel maar ook als middel naar buiten toe uitdragen. Sport als instrument is voor ons net zo belangrijk als sport als doel.

Wij zien onze rol als intermediair met en tussen de partners in de samenleving, die beleidsinstrumenten inzet om te katalyseren (op gang brengen), faciliteren (mogelijk maken) en coördineren (overzien, begeleiden en afstemmen). De gemeente is zeer actief en betrokken maar niet primair als uitvoerder van activiteiten. We willen de regietaak vervullen door voortdurend contact te hebben met de partners.

Samenwerking, communicatie en overleg is niet alleen vanuit de gemeente gericht op de sport en visa versa. Ook sportverenigingen hebben onderling behoefte aan het meer uitwisselen van elkaars ervaringen en het hiervan profiteren. Daarnaast zien wij meerwaarde in het koppelen van sport aan andere organisaties zoals de buurt, het onderwijs en kinderopvang.

Doelstellingen samenwerking, communicatie en overleg

- vergroten van de samenwerking tussen de verschillende bij sport betrokken partijen;
- verbeteren van de informatie en contactmomenten tussen gemeente en externen door goed en georganiseerd overleg, beter gebruik van internet en het uitbrengen van een nieuwsbrief.

8.2. Samenhang samenwerking, communicatie en overleg met andere beleidsterreinen

De toegenomen maatschappelijke betekenis van sport leidt tot meer relaties en dwarsverbanden tussen sport en andere gemeentelijke beleidsterreinen. Sport als doel en sport als middel zijn dan nauw verweven.

Beleidssterrein	Sportbeleid
Wet maatschappelijke ondersteuning	- binding met sportvereniging - sterke sportvereniging
Vrijwilligersbeleid	- saamhorigheidsgevoel - deskundigheidsbevordering - wet- en regelgeving
Buurt en wonen	- relatie buurt, onderwijs, sport
Volksgesondheid	- gezond door sport en bewegen

Onderwijs/kinderopvang	- brede school arrangementen - bewegingsonderwijs - naschoolse kinderopvang
Jeugdbeleid	- opvang probleemjongeren
Ruimtelijke ordening, openbare ruimte en grondzaken	- voorzieningen bestemmen - invulling groen
Milieubeleid	- sporten in de openbare ruimte
Werk en inkomen	- sociale activering

8.3. Samenwerking

Beleidsvoorstel 14 – Nieuwkoop richt zich op de samenwerking tussen sport en gemeente en andere maatschappelijke sectoren, de samenwerking tussen sportaanbieders onderling. Daarnaast wil Nieuwkoop de huldiging van de jaarlijkse kampioenen in overleg met de verenigingen en het sportplatform gaan organiseren.

De volgende vormen van samenwerking vinden wij van belang:

1) Samenwerking tussen sportverenigingen en andere maatschappelijke sectoren

Het gaat hierbij dan om sectoren als onderwijs, welzijn, jeugd en jongerenwerk, gezondheidszorg en kinderopvang. Wij willen deze samenwerking stimuleren en daarbij ook gebruik maken van landelijke regelingen en ontwikkelingen.

2) Samenwerking tussen sportverenigingen onderling

Inmiddels zijn in Nieuwkoop de eerste ervaringen opgedaan met sportverenigingen die onderling nauwer zijn gaan samenwerken. Zo is er samenwerking tussen de acht voetbalverenigingen. Wij willen sportverenigingen stimuleren om meer te gaan samenwerken met andere sportverenigingen of takken van sport. Wij zien in samenwerking vele voordelen zoals het voeren van een gezamenlijke leden- en loonadministratie, de inkoop, het verhogen van de kwaliteit van het sportaanbod en het optimaler gebruiken van sportaccommodaties.

3) Samenwerking tussen gemeente en partners

Het is een illusie om te denken dat Nieuwkoop haar sportbeleid alleen zelf weet te realiseren. Het is van belang (en noodzakelijk) dat de gemeente nauw samenwerkt met, en gebruik maakt van de expertise en middelen van partners op verscheidene niveaus. Zo zal er op kernen niveau nauw samengewerkt moeten worden met onder meer scholen, sportverenigingen, commerciële sportaanbieders, instellingen/verenigingen voor ouderensport en jeugd- en jongerenwerk. Op regionaal en provinciaal niveau zijn er de omliggende gemeenten, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), Sportservice Zuid Holland, het Regio Steunpunt Talent en Topsport, provincie en waterschap. En op landelijk niveau denken we aan partners als de Nationaal Instituut Sport en Bewegen (NISB), Vereniging Sport en Gemeenten, Nederlands Olympisch Comité *Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF) en Gehandicaptensport Nederland.

4) Samenwerking binnen het gemeentelijke apparaat

Binnen het gemeentelijk apparaat maakt sport onderdeel uit van de afdelingen Fysiek Maatschappelijke Ontwikkeling (FMO), Voorzieningen, Vergunningen & Handhaving (VVH) en Beheer Openbare Ruimte (BOR). Voor de implementatie van het sportbeleid is binnen de afdeling VVH 250 uren beschikbaar. Hoewel de laatste jaren zich een kentering heeft voorgedaan was sportbeleid traditioneel toch een beleidsterrein dat los stond van de andere beleidsterreinen. De samenwerking die er bestond lag vooral op uitvoeringsniveau. Met de ontwikkeling van de sportnota is de integraliteit meer handen en voeten gegeven. De samenwerking tussen afdelingen en medewerkers moet in stand worden gehouden bij de verdere duurzame ontwikkeling van beleid en projecten, waarbij het leggen van

dwarsverbanden en het ontschotten van beleidsterreinen nodig is. Voor de toekomst willen wij ons richten op vier structurele samenwerkingsverbanden binnen het gemeentelijke apparaat. Ieder met hun eigen beleidsvelden:

- sport en ruimtelijke ordening (o.a. bestemmingsplannen, sporten in de openbare ruimte);
- sport en onderwijs (o.a. bewegingsarmoede, bewegingsonderwijs, beweegmanagement);
- sport als middel (o.a. jeugd- en jongeren, ouderen, volksgezondheid);
- sport als doel (o.a. sportaccommodaties, wet- en regelgeving, evenementen).

5) Sportgala

Om onze waardering voor de sporters en sportverenigingen kenbaar te maken willen wij de Nieuwkoopse lokale, regionale, nationale en internationale kampioenen jaarlijks huldigen tijdens een zogenaamd sportgala. Wij zien voor de organisatie een voorname rol voor het sportplatform in Nieuwkoop weggelegd. Het verdient de voorkeur om het sportgala te combineren met de uitreiking van de vrijwilligersprijs Nieuwkoop.

8.4. Communicatie

Beleidsvoorstel 15 – Nieuwkoop wil voor haar communicatie over sport aangelegenheden intensiever gebruik maken van het internet en persberichten.

De communicatie met de sportwereld is een aspect dat verbetering behoeft. Het moet duidelijk zijn met welke vragen op sportgebied men wel of niet bij de gemeente terecht kan. Ook moet de gemeente de sportverenigingen en andere betrokken partijen duidelijkheid geven over te nemen of genomen beslissingen.

De volgende vormen van communicatie vinden wij van belang:

1) De internetsite van de gemeente Nieuwkoop

De site zal actief worden benut voor informatieverstrekking. Deze site is momenteel volop in ontwikkeling en zal meer en meer als informatiebron gaan fungeren.

2) Persberichten

Via uit te brengen persberichten willen we informatie verspreiden over de voortgang van het sportbeleid, vooral bij concrete resultaten. Succesnummers kunnen krachtig worden gepositioneerd.

8.5. Overleg

Beleidsvoorstel 16 - Nieuwkoop wil het overleg met en tussen de sportverenigingen structureren door het instellen van sportplatform en themabijeenkomsten te organiseren.

1) Periodiek bestuurlijk overleg gemeente en sportverenigingen

Het oprichten en in stand houden van een sportplatform is een mogelijkheid om toekomstige ontwikkelingen tot stand te laten komen. Doel van het bestuurlijk overleg is het bespreken van de voortgang van de uitvoering van de nota en het elkaar informeren over lokale ontwikkelingen en knelpunten. Naast de wethouder en beleidsmedewerker nemen ook

vertegenwoordigers van de sportverenigingen deel aan dit overleg. Tweemaal per jaar worden zij uitgenodigd, waarbij ook de lokale politici (raadsleden) worden uitgenodigd.

2) Informele en thematische bijeenkomsten

Doel is het lokale netwerk van sportbetrokkenen te activeren en te onderhouden. Daarnaast kennisuitwisseling. Deelname is mogelijk voor iedere geïnteresseerde. De gemeente is initiator (regie functie). De uitvoering ligt bij de lokale, regionale en/of landelijke organisaties.

Hoofdstuk 9 Tarievenbeleid

Beleidsvoorstel 17 – Nieuwkoop wil het tarievenstelsel harmoniseren waarbij de tarieven op basis van een dekkingspercentage van de kostprijs worden bepaald.

Eén van de manieren om uitvoering te geven aan ons gemeentelijke sportbeleid is door het verlenen van subsidies en het vaststellen van tarieven behorende bij het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties. In dit hoofdstuk wordt daarbij stilgestaan. Tarieven en subsidies worden gezamenlijk behandeld omdat ze onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Het gaat in beide gevallen om “op geld gewaardeerde gemeentelijke bijdragen”. Subsidies zijn direct en zichtbaar als het gaat om deze bijdrage. Tarieven kunnen indirecte subsidies zijn als accommodaties worden aangeboden tegen een gebruiksvergoeding die ligt onder de kostprijs.

9.1. Van visie naar doelstellingen

Visie

Wij beschouwen tarieven als sturingsinstrument. Met tarifiering willen wij de sportbeoefening bevorderen en de sport laagdrempelig houden voor de burger.

Doelstellingen tarievenbeleid

- transparant en eenvoudig tarievenstelsel waarbij het inzichtelijk is waaruit het tarief bestaat en waarover duidelijk gecommuniceerd kan worden;
- tarieven mogen niet leiden tot sportuitval en een beperking van de toegankelijkheid;
- tarieven moeten onderscheidend zijn als het gaat om commerciële en niet commerciële gebruikers en als het gaat om gebruikers uit de gemeente en van buiten de gemeente;
- de tarieven maken onderscheid tussen trainingen en wedstrijden;
- tarieven bieden de mogelijkheid reductie toe te passen ingeval van zelfwerkzaamheid;
- tarieven mogen niet al teveel afwijken van tarieven in de omgeving;

9.2. Samenhang tarievenbeleid met andere beleidsterreinen

De toegenomen maatschappelijke betekenis van sport leidt tot meer relaties en dwarsverbanden tussen sport en andere gemeentelijke beleidsterreinen. Sport als doel en sport als middel zijn dan nauw verweven.

Beleidssterrein	Sportbeleid
Wet maatschappelijke ondersteuning	- opvang sporters met een beperking - sterke sportvereniging - zelfstandig leven door gezondheid - kwaliteit accommodaties
Vrijwilligersbeleid	- deskundigheidsbevordering - wet- en regelgeving
Economische zaken	- evenementen - promotie gemeente
Buurt en wonen	- relatie buurt, onderwijs, sport - subsidie van activiteiten
Volksgezondheid	- gezond door sport en bewegen - subsidie van activiteiten - passend sport- en beweegaanbod
Onderwijs/kinderopvang	- brede school arrangementen

Beleidsterrein	Sportbeleid
	- sportkennismaking - naschoolse kinderopvang
Jeugdbeleid	- participatie jongeren - jeugdlijdsubsidie
Openbare orde en veiligheid	- hangjongeren
Ruimtelijke ordening, openbare ruimte en grondzaken	- medegebruik sportaccommodaties - gebruik door anders georganiseerde sport
Milieubeleid	- sporten in de openbare ruimte
Werk en inkomen	- sociale activering

9.3. Tarievenbeleid

De definitie van tarieven luidt als volgt: “de geldelijke vergoeding die een bestuursorgaan vraagt voor het gebruik van gemeentelijke sportaccommodaties”¹⁵. Tarievenbeleid is een typerend voorbeeld van autonoom gemeentelijk beleid. Zoveel tarieven, zoveel tariefssystemen. De meest gangbare grondslagen voor het hanteren van tarieven zijn:

- historische ontwikkelingen;
- gebruiksmogelijkheden en functionaliteit accommodaties;
- regionale afstemming
- dekkingspercentage van de kostprijs;

Ad 1.

Tarieven gebaseerd op historische ontwikkeling zijn binnen de gemeente ooit een keer vastgesteld en vervolgens door middel van prijsindexeringen geëvalueerd. Naarmate het vaststellingsmoment verder in het verleden ligt zal de relatie met de oorspronkelijke tariefgrondslag verder vervagen waardoor niet altijd meer sprake is van een rechtvaardige en evenredige tariefstructuur.

Ook de voormalige gemeenten hanteerden op historische ontwikkeling gebaseerde tarieven. Voordeel van deze grondslag is dat deze eenvoudig is toe te passen en voor alle betrokken partijen duidelijkheid en continuïteit biedt in de te betalen bijdragen. Belangrijk nadeel is echter dat geen verband bestaat tussen de exploitatiekosten van de accommodatie en de opbrengsten uit verhuur. Op deze wijze is het dus moeilijk te bepalen wat voor de gemeente de feitelijke kosten per accommodatie(type) bedragen. Bovendien kunnen actuele marktomstandigheden en prijsontwikkelingen niet worden vertaald naar een tariefaanpassing.

Ad 2.

Het relateren van de accommodatietarieven aan de gebruiksmogelijkheden en functionaliteit van de accommodatie impliceert het streven naar een evenwichtige verhouding tussen prijs en kwaliteit.

Naarmate een accommodatie meer mogelijkheden biedt voor de sporters c.q. de vereniging zal hiervoor een hoger tarief worden betaald. Ook de omvang, ouderdom en onderhoudsstaat kunnen in dit verband als elementen worden meegewogen bij de tariefvaststelling.

Voorwaarde voor het toepassen van dit systeem is dat een uitsplitsing plaatsvindt tot op accommodatieniveau. Binnen de verschillende accommodatietypen (sporthal, gymlokaal, sportveld, etc.) doen zich onderling immers verschillen voor in functionaliteit en in kwaliteit. Gevolg van een uitsplitsing tot op accommodatieniveau is dat een zeer sterk gedifferentieerd, en daardoor onoverzichtelijk, tariefstructuur ontstaat. Tussen verenigingen ontstaat onderling bovendien ongelijkheid in de te betalen

¹⁵ Definitie uit de Welzijnswet.

huurbijdragen. Omdat verenigingen doorgaans niet vrij zijn in hun accommodatiekeuze kunnen zij ook geen invloed uit oefenen op de te betalen huursom. Zo bestaat het risico dat de ene volleybalvereniging aanmerkelijk meer moet betalen dan de andere. Op deze wijze betalen verenigingen voor voorzieningen en functionaliteit waar zij misschien niet of slechts beperkt gebruik van (willen) maken.

Daarnaast kleven enkele praktische bezwaren aan deze wijze van tariefvaststelling. Omdat functionaliteit en kwaliteit geen gelijkblijvende grootheden zijn, vergt het systeem continue aanpassing en bijstelling. Naarmate de accommodatie verouderd en mogelijk zelfs sprake is van achterstallig onderhoud neemt ook de functionaliteit af. Als de tariefstructuur consequent wordt doorgevoerd betekent dit dat ook de tarieven moeten worden verlaagd.

Als laatste aandachtspunt geldt dat kwaliteit en functionaliteit van een accommodatie niet volledig objectief bepaalbaar is. Doordat verschillende gebruikers en gebruikersgroepen ook verschillende wensen en eisen stellen aan de accommodatie wordt functionaliteit niet door eenieder eenduidig beoordeeld.

Wanneer de gemeente de tarieven moet vaststellen op basis van een objectief oordeel over de functionaliteit van een accommodatie kan dit daarom leiden tot discussies c.q. bezwaren wanneer de functionaliteit door derden anders wordt ingeschat of beoordeeld.

Ad 3.

Een veel gebruikte methode voor tariefstelling is het zoeken van regionale afstemming door aan te sluiten bij tarieven die in de directe regio worden gehanteerd.

Belangrijk voordeel van regionale afstemming is dat grote prijsverschillen met buurgemeenten worden voorkomen waardoor ook het risico op onderlinge concurrentie om de gunst van de sporter wordt beperkt.

In geval van grote tariefverschillen is het immers denkbaar dat inwoners van de ene gemeente op grond van het prijsverschil liever gebruik maken van de faciliteiten van naburige gemeenten.

Wanneer de tarieven regionaal worden afgestemd bestaat wel het risico dat eenmaal een status-quo situatie ontstaat waarbij niemand meer een tariefswijziging doorvoert om maar niet de regionale binding te verliezen. Op deze manier wordt ook steeds meer de binding verloren met de ontwikkeling van de exploitatiekosten waardoor prijsstijgingen niet kunnen worden doorberekend aan de eindgebruikers en tekorten mogelijk kunnen oplopen.

Ad 4

Het hanteren van de werkelijke kostprijs van de accommodaties biedt veelal de meest reële basis voor de bepaling van de gemeentelijke sporttarieven.

Allereerst wordt hiermee een duidelijke basis gecreëerd die jaarlijks kan worden aangepast overeenkomstig de actuele marktomstandigheden. Voor de gebruikersgroepen zorgt deze duidelijkheid ervoor dat zij in een vroeg stadium weten waar ze aan toe zijn en niet, als gevolg van tussentijdse tariefaanpassingen, voor verrassingen komen te staan. Een ander belangrijk voordeel is dat een helder inzicht ontstaat in de mate waarin de kosten worden gecompenseerd door de ontvangen huuropbrengsten. Het verschil tussen de kostprijs en de huuropbrengst is het tekort dat door de gemeente wordt aangevuld en kan dus feitelijk worden gezien als een (indirecte) gemeentelijke subsidie aan de gebruikmakende verenigingen.

Nadeel is dat niet voor elke tak van sport eenzelfde dekkingspercentage kan worden gehanteerd (verschil binnensport en buitensport). Een meer praktisch bezwaar is dat het voor gemeenten vaak lastig is om vanuit de financiële administratie tot op accommodatie(type) niveau een kostprijs te kunnen bepalen.

Om tot een gedegen basis voor de tariefstelling per accommodatietype te komen dienen de totale kosten vervolgens te worden doorbelast naar individueel veld of accommodatie.

Voor de buitensportaccommodaties dient deze doorbelasting plaats te vinden naar een kostprijs per type veld per jaar aangezien ook het uiteindelijke tarief per veld per jaar wordt vastgesteld. Als grondslag voor deze doorbelasting kunnen de gemiddelde jaarkosten per type veld worden gebruikt. Zodoende krijgen veld- en accommodatietypes met gemiddeld hogere jaarlasten (kapitaal, onderhoud, exploitatie, etc.) ook een hogere kostprijs per jaar doorberekend. Overigens worden gelijksoortige accommodaties ook op gelijke wijze doorbelast. Zo zal een natuurgras voetbalveld in Nieuwkoop dezelfde kostprijs krijgen doorbelast als een natuurgras voetbalveld in Ter Aar. Op deze wijze worden voor gelijksoortige accommodaties ook gelijke tarieven gehanteerd.

Voor de binnensportaccommodaties worden de tarieven weergegeven per uur zaalhuur. Hierdoor dient ook de totale kostprijs per uur te worden weergegeven. Als grondslag voor de doorberekening van de totale kosten naar individuele accommodatie per uur kan het sportvloeroppervlakte en/of de functionaliteit worden gebruikt in combinatie met het gemiddeld aantal verhuurde uren per jaar.

Om vanuit de kostprijsberekening te komen tot reële en transparante tarieven die bovendien de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van sportaccommodaties blijvend waarborgen, worden dekkingspercentages ingezet. Deze dekkingspercentages geven aan welk deel van de kostprijs wordt doorbelast aan de eindgebruikers en bepalen dus ook welk deel per saldo door de gemeente wordt gedragen.

De hoogte van de te hanteren dekkingspercentages dient zorgvuldig te worden bepaald en is afhankelijk van een politiek bestuurlijke afweging omtrent de gewenste verhouding tussen kosten en opbrengsten. Hierbij speelt een aantal overwegingen een rol waaronder:

- de dekkingspercentages moeten zodanig zijn dat eventuele tariefsverschillen voor de verenigingen en gebruikers zijn op te brengen;
- de dekkingspercentages moeten zodanig zijn dat geen al te grote afwijking ontstaat van hetgeen regionaal als gemiddelde geldt.

Het hanteren van dekkingspercentages als grondslag voor de tariefbepaling maakt het mogelijk om relatief eenvoudig prijsdifferentiatie aan te brengen in tarieven voor verschillende doelgroepen en verschillende situaties.

De meest voor de hand liggende vorm van prijsdifferentiatie is het hanteren van verschillende tarieven voor verenigingsgebruik en commercieel gebruik. Logischerwijs wordt van commerciële gebruikers een (aanmerkelijk) hoger dekkingspercentage gevraagd, dat mogelijk zelfs op 100% (of meer) van de totale kosten ligt. Andere redenen waarom prijsdifferentiatie mogelijk c.q. wenselijk kan zijn is:

- verschillende afspraken omtrent onderhoudsverantwoordelijkheid;
- verschil in voorzieningenniveau per accommodatie;
- verschil tussen Nieuwkoopse- en niet Nieuwkoopse verenigingen.

Door het hanteren van andere dekkingspercentages per type gebruiker of accommodatie kan het tarief worden aangepast afhankelijk van de specifieke kenmerken en/of omstandigheden van elk geval. Om uiteindelijk wel een overzichtelijke en hanteerbare tariefstructuur over te houden wordt aanbevolen om het aantal vormen van prijsdifferentiatie te beperken.

Hoofdstuk 10 Subsidiebeleid

Beleidsvoorstel 18 – Nieuwkoop wil haar subsidiebeleid inrichten op de categorieën: deskundigheidsbevordering van bestuurlijk en sporttechnisch kader, versterking verenigingsstructuur, verbetering van (het gebruik van) de accommodatie en stimulering sportdeelname door doelgroepen.

Eén van de manieren om uitvoering te geven aan ons gemeentelijke sportbeleid is door het verlenen van subsidie. In dit hoofdstuk wordt daarbij stilgestaan. Subsidies worden gezamenlijk behandeld omdat ze onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Subsidies zijn direct en zichtbaar als het gaat om deze bijdrage.

10.1. Van visie naar doelstellingen

Wij beschouwen subsidies als sturingsinstrument. Via subsidiëring willen wij extra accent leggen op maatschappelijke activiteiten die wij van belang achten. We willen subsidies koppelen aan doelstellingen die bijdragen aan maatschappelijk van belang zijnde doelen. De subsidiemogelijkheden zijn verwoord in de contourennota Subsidiebeleid. Het gemeentelijke subsidiebeleid is primair gericht op het bevorderen van de leefbaarheid door middel van de instandhouding van de infrastructuur.

Doelstellingen subsidiebeleid

- subsidies leggen een duidelijke koppeling met de maatschappelijke doelen;
- de maatschappelijke meerwaarde van de activiteiten van sportorganisaties wil Nieuwkoop belonen;
- subsidiëren is een aanvulling op, als stimulans voor de door de aanvrager zelf te verwerven inkomsten;
- commerciële organisaties komen niet in aanmerking voor subsidies;
- de uitvoering van het tarieven- en subsidiebeleid moet beheersbaar zijn en zo weinig mogelijk administratieve rompslomp met zich meebrengen.

10.2. Samenhang subsidiebeleid met andere beleidsterreinen

Beleidssterrein	Sportbeleid
Wet maatschappelijke ondersteuning	- opvang sporters met een beperking - sterke sportvereniging - zelfstandig leven door gezondheid - kwaliteit accommodaties
Vrijwilligersbeleid	- deskundigheidsbevordering - wet- en regelgeving
Economische zaken	- evenementen - promotie gemeente
Buurt en wonen	- relatie buurt, onderwijs, sport - subsidie van activiteiten
Volksgesondheid	- gezond door sport en bewegen - subsidie van activiteiten - passend sport- en beweegaanbod
Onderwijs/kinderopvang	- brede school arrangementen - sportkennismaking - naschoolse kinderopvang
Jeugdbeleid	- participatie jongeren - jeugdlijds subsidie
Openbare orde en veiligheid	- hangjongeren
Ruimtelijke ordening, openbare ruimte en grondzaken	- medegebruik sportaccommodaties

Beleidsterrein	Sportbeleid
	- gebruik door anders georganiseerde sport
Milieubeleid	- sporten in de openbare ruimte
Werk en inkomen	- sociale activering

10.3. Subsidiebeleid

De definitie van subsidies luidt “de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt, met het oog op bepaalde activiteiten, anders dan betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten”¹⁶. In grote lijnen gaat het om directe subsidies dwz. beschikbaar stellen van geld of indirecte subsidies. Maar ook een garantstelling voor een door de aanvrager af te sluiten lening bij een financier is een vorm van subsidiering. De bestaande subsidiemogelijkheden vinden hun oorsprong in de notitie “Subsidiebeleid gemeente Nieuwkoop”, waarbij voor de sport gekozen is voor een beleidsarme invoering.

De volgende grondslagen vinden wij binnen ons subsidiebeleid van belang.

1) Deskundigheidsbevordering van bestuurlijk en sporttechnisch kader

- sporttechnisch kader dient een door de rijksoverheid erkende sportopleiding, bijscholing of applicatie voor vrijwilligers te volgen; de vergoeding bedraagt per kalenderjaar 75 % van de te maken kosten (met uitzondering van reis- en verblijfkosten) tot een maximum van € 250,-- per persoon en tot een maximum van € 750, -- per sportvereniging. Bij verzoeken van meerdere sportverenigingen bedraagt de subsidie maximaal € 2.500,-- in totaal.
- bestuurlijk kader kan een opleiding volgen voor vrijwilligers in de sport; de vergoeding bedraagt per kalenderjaar 75 % van de te maken kosten (met uitzondering van reis- en verblijfkosten) tot een maximum van € 150,-- per persoon en tot een maximum van € 450,-- per sportvereniging. Bij verzoeken van meerdere sportverenigingen bedraagt de subsidie maximaal € 1.500,-- in totaal.
- voor andersoortige activiteiten die leiden tot deskundigheidsbevordering zoals een thema-avond, symposium, studiedagen, sportmarkt en dergelijke; de vergoeding bedraagt 50% van de te maken kosten per activiteit en sportvereniging (met uitzondering van de reis- en verblijfkosten) tot een maximum van € 350,-- per sportvereniging. Bij verzoeken van meerdere sportverenigingen bedraagt de subsidie maximaal € 2.500,-- in totaal.

2) Versterking verenigingsstructuur

- voor maatregelen die leiden tot een versterking van het functioneren van de sportvereniging zoals een samenwerking of clustering met andere sportverenigingen, samenwerking met scholen of bijvoorbeeld kinderopvang, een fusie, participatie van jeugd in het bestuur; de vergoeding bedraagt 75% van de te maken kosten tot een maximum van € 1250,-- per sportvereniging. Bij verzoeken van meerdere sportverenigingen bedraagt de subsidie maximaal € 4.000,-- in totaal.
- voor activiteiten die leiden tot de start van een nieuwe sportvereniging; de vergoeding bedraagt 75% van de te maken kosten tot een maximum van € 1250,--.

3) Verbetering van (het gebruik van) de sportaccommodatie

- het gaat hierbij (na afweging van de zes wegingsfactoren) om een voorziening (niet zijnde de clubgebouwen, horecavoorzieningen, de tribune of wedstrijdverlichting) waarbij Nieuwkoop tot maximaal de helft van de kosten bijdraagt ingeval van

¹⁶ Definitie uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

- noodzakelijke uitbreiding van bestaande accommodaties, bij noodzakelijke verbetering van accommodaties door andere sporttechnische eisen en renovatie na volledige afschrijving van accommodaties.
- projecten waarbij de sportaanbieders activiteiten organiseren ten gunste van het gebruik van voorzieningen in de openbare ruimte; de vergoeding bedraagt 75% van de te maken kosten tot een maximum van € 1.500 per sportaanbieder. Bij verzoeken van meerdere sportverenigingen bedraagt de subsidie maximaal € 3.000,-- in totaal.

4) *Stimulering sportdeelname doelgroepen*

- vast normbedrag per activiteitengroep (= training) < 18 jaar
- vast normbedrag per activiteitengroep (= training) > 60 jaar
- vast normbedrag per activiteitengroep voor mensen met een beperking
- vast normbedrag voor totaalcluster aan BSO-activiteiten
- vast normbedrag voor activiteiten in het kader van MBvO = voor fysieke inspanning o.l.v. trainer)
- vast normbedrag voor activiteiten in het kader van cursussen en vaardigheidstraining = bij denksporten).

Bijlage 1 – Voorzieningen en sportverenigingen

Sportvoorzieningen in Nieuwkoop

Gemeentelijke accommodaties	Niet gemeentelijke accommodaties
sporthallen sportzalen gymnastiekzalen zwembad sportvelden op 7 sportparken specifieke voorzieningen in de openbare ruimte	tenniscomplexen golfterrein hockeycomplex fitnesscentra Maneges diverse natuurijsbanen zwembad

Sportverenigingen in Nieuwkoop

X binnensportverenigingen	X buitensportverenigingen	X buiten en binnen
aangepast sporten badminton basketbal biljart bowls danssport dartsport denksport gymnastiek(turnen) koersbal tafeltennis twirl volleybal zaalvoetbal 50+ sport	loopgroep hockey hengelsporten hondensport tennis voetbal wandelsport watersport	ruitersport schaatssport zwemsport

Bijlage 2 – Uitwerking Sport Kick Off Nieuwkoop.

Op 28 november 2007 organiseerde de gemeente een Sport Kick Off met sporters en sportbestuurders. Ongeveer 30 vertegenwoordigers van sportverenigingen en overige belangstellenden melden zich aan. Het werd een prima bijeenkomst: er werd intensief en constructief met elkaar gediscussieerd en er werd een aantal duidelijke opvattingen naar voren gebracht.

De discussie werd gevoerd aan de hand van 3 onderwerpen. Idealen en ambities (het kan nu), Sportperspectief voor Nieuwkoop en Concrete acties (morgen doen!). Opdracht aan de twee

discussiegroepen was om voor elk onderwerp de kansen en bedreigingen te benoemen. In de plenaire terugkoppeling is over de opbrengsten gediscussieerd. Er volgt nu een weergave van de discussie en de aangedragen kansen en bedreigingen.

Workshop 1:

- Ruimte/Acc.;
- Ruimtegebrek;
- Beperking regeltjes;
- Wet- en regelgeving;
- Sport als verlengstuk Onderwijs? Middelen/ondersteuning;
- Goed subsidie beleid;
- Afschaffing WOZ voor sportvereniging;
- Accommodatie dorpsagglomeratie;
- Bowlsclub speelgelegenheid Sporthal De Vlinder ;
- Vrijwilligers (3x memo);
- Sporthal De Vlinder geen tribune meer;
- Accommodatie handhaven;
- Uitbreiding Accommodatie;
- Optimaliseren wedstrijdstandigheden;
- Optimaliseren trainingsomstandigheden;
- Korte beslislijnen tussen gemeente en clubbestuur;
- Faciliteiten onderhoud groen en velden;
- Contact gemeente accountmanager;
- Financiën;
- Financiering;
- Professionalisering;
- Financiële ondersteuning;
- Leden;
- Financieel beleid;
- Bereiken potentiële leden/sporters
- Prestatie Sport middelen.

Workshop 2:

- Naschoolse opvang;
- Gehandicaptensport;
- Accommodatie maximaal benutten (7*24 uur);
- Clubondersteuning (bestuurlijk, financieel, werving vrijwilligers, opleiding kader);
- Topsport;
- Jeugd toekomst velden clubgebouw;
- Geld vrijmaken om topsporters te laten sporten binnen gemeente;

- ❑ Gemeente moet vrijwilligers stimuleren binnen sport met acties, reclame etc.
- ❑ Vereniging als sociaal maatschappelijke ontmoetingscentrum;
- ❑ Delen van middelen (maaimachines e.d.)
- ❑ Aanbod sport uitbreiden met shortgolf, jeu de boules, boogschieten, fietscrossen;
- ❑ Nieuwe doelgroepen 50+ en allochtonen;
- ❑ Sportpromotie (stimuleren van deelname);
- ❑ Samenwerking tussen gelijke sportverenigingen binnen de gemeente (elkaar ondersteunen in beleid);
- ❑ Mogelijkheden combinatie sport en jeugdopvang stimuleren;
- ❑ Buitensport als groep en Binnensport als groep;
- ❑ Sociale binding binnen dorpskernen bevorderen;
- ❑ Gezamenlijke ambitie is afhankelijk van de visie van de gemeente richting individuele sportvereniging;
- ❑ Gewenste ondersteuning in kader onderhoud, terrein en verlichting;
- ❑ Groeiende vereniging;
- ❑ 30+ aanwas;
- ❑ ouderen groeit eventueel in combinatie andere sport;
- ❑ Sport introductie bijvoorbeeld tijdens 5 mei dagen / 30 juni;
- ❑ Kinderopvang in combinatie met sport (introductie);
- ❑ Gehandicapten aanwas;
- ❑ Onderling toernooi;
- ❑ Verkeersbrigadiers (vrijwilligers);
- ❑ Vrijstelling leges bij sportevenementen en afzetten wegen;
- ❑ Beleid om ouderen meer te laten sporten en uiteraard ook jeugd.
- ❑ (financiële) Ondersteuning;
- ❑ Ouders van sportende kinderen mee laten bewegen (open dag);
- ❑ Niet sporters laten kennis maken met verschillende sporten (sportpas);
- ❑ Naschoolse opvang gebruik laten maken sportaccommodaties;
- ❑ Probleemloos sporten op accommodatie;
- ❑ Ondersteuning in plaats van
- ❑ Een aanspreekpunt binnen de gemeentelijke organisatie;
- ❑ Uitbreiden huidige complex???? (TAVV);
- ❑ Sporthal De Vlinder weer toegankelijk maken voor publiek;
- ❑ Meer jeugd aanwerven door workshops op basisscholen;
- ❑ Minder sportverenigingen in één sporthal (krappe tijdschema's daardoor boetes van de bond);
- ❑ Voldoende faciliteren vanuit de gemeente;
- ❑ Voetbalvelden of diensten of middelen;
- ❑ Sporthal of diensten of middelen;
- ❑ Betaalbaar blijven voetbal/gym.;
- ❑ Voldoende vrijwilligers behouden;
- ❑ Deskundig en betaalbaar kader behouden/aanstellen;
- ❑ Accommodatie betaalbaar houden;
- ❑ Naschoolse opvang realiseren.

Bijlage 3 – Verenigingsmonitor Nieuwkoop 2007 (verkorte versie).

	multi- of Omnivereniging	aangesloten bij koepel of sportbond	sportende leden	nietsportende leden	wachlijst of ledenstop	allochtone leden	leden met beperking	doelgroepenbeleid	voldoende bestuursleden	knelpunten financiën	knelpunten vrijwilligers/kader	knelpunten ledenwerving	(huur-)capaciteit accommodatie	materiaal (vervangings/aanschaf)	vandalisme	regels	behoefte aan deskundigheidsbevordering	behoefte aan Verenigingsondersteuning	sportstimulering	
Badminton	n	n	49	0	n	1	0	j	j		x	x					j	j	j	
	n	j	70	5	n	0	0	n	j	x	x	x					j	j	j	
Basketbal	n	j	165	8	n	5	1	n	n	x	x	x					j	j	j	
	n	j	77	3	n	3	0	?	n	x	x						j	j	j	
Bowls	n	n	41	0	n	0	4	j	j			x	x				n	j	j	
	n	n	41	0	n	0	4	j	j			x	x				n	j	j	
Gymnastiek	n	n	142	5	n	0	10	n	n	x	x	x						j		
	n	j	350	0	j	3	3	?			x		x					j	j	j
Hockey	n	n	362	0	n	0	0	?	j									j	n	
	n	j	280	0	n	1	0	j	j				x					j	j	
Koersbal	n	n	21	0	n	0	0	j	j			x	x	x				j		
Ruitersport	n	j	125	10	n	4	3	n	j	x							j		j	
Schaatsen	n	j	520	0	n	0	0	?	j		x									
	n	j	224	260	n	0	0	n	j	x	x								j	
Tafeltennis	n	j	58	4	n	0	0	j	j	x		x	x					j	j	j
Tennis	n	j	320	10	j	5	3	?	j										j	
	n	j	221	0	n	1	0	n	j	x	x	x							j	j
Twirl	n	j	350	0	n	0	0	j	j		x		x						j	
	n	j	386	39	n	0	0	j	j		x				x				j	j
Voetbal	n	j	48	0	n	0	0	j	n		x								j	
	n	j	420	20	j/n	7	0	j	j				x						j	
Volleybal	n	j	278	116	n	2	0	n	j										j	
	n	j	333	31	j/n	5	3	?	j				x						j	
Wandelsport	n	j	170	40	n	0	0	j	j				x							
	n	j	462	109	n	30	10	j	j			x				x			j	
Zwemmen	j	j	510	133	j/n	10	0	j	j	x	x		x						j	
	n	j	332	145	n	6	0	j	j				x						j	
Zwemmen	n	j	140	10	n	5	10	n	j				x						j	
	n	j	230	24	n	2	0	j	j		x	x							j	
Zwemmen	n	n	37	0	n	0	1	n	j			x							j	
	n	j	152	13	n	5	0	n	j		x	x							j	

Bijlage 4 - Resultaten en reacties inspraak